

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსი“ ერთი

ვერსი

ფასი 50 თეთრი

№56 (951) 30 მაისი - 1 ივნისი, 2014 წელი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

ექსკლუზიური ინტერვიუ ნოდარ ხადურთან

დადის თუ არა რესტორნებში, რაცომ არ დაასაქმებს უმუშევარ მეუღლეს და დის ქმარს და რაცომ ყიდის ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო გარგარს?

ირაკლი ლარიბაშვილის
გერმანიაში ვიზიტის
ღაბალები და პიროვნელობა

„გერმანია არ მადავს, რომ განეპროცესების მიუხედავად, საქართველოს ევროპულ სწრაფვას საფრთხე არ შეექმნება!...“

სამართალი

ქართული
მართლმსაჯულება **33. 5**
საქმის ნარმოების
ელექტრონულ სისტემაში

როგორ და რამდენჯერ
უნდა ავირიოთ
აღბილობრივი
ხელისუფლება **33. 3**

„ხალხმა საქართველოს აღგანა ქუჩაში არ უნდა დაიწყოს“

რაცომ შესთავაზა მაჟორიტარად კენჭისყრა ვახა კადაძემ და რას კპირდება გდგანის ამომრჩევედს მურთაბ შედია

33. 8

ნავარომ და თარხნიშვილმა მხოლოდ პატრიარქს ვერაფერი მოუხერხეს

რაცომ არ არის სანდო NDI-ს კვლევები და რა ინტერესები აქვს ამ ორგანიზაციას? **33. 4**

რუსეთის მორიგი ბყუილი აფხაზეთის მოსახლეობისთვის

რა ხდება აფხაზეთში და რა შეიცვლება ანქვასის გადადგომით

ელენე სოფბარია:
„ეპროკავშირთან ასოციაციის ხელმოწერის გადაგორებით საფრთხე არ მთავრდება, პირიქით, ახალი პროცესი იწყება ნატო-ს სამიზის წინ!“

33. 9

ანი მილიონი საქართველოს მოსახლეობას, გეგნიკის განსაახლებლად სეაილისგან და ვითიბი განკის უპრახედეტომ **33. 8**
შეთავაზება

მეორე
საბრანტო კონკურსი შეზღუდული შესაქლებლობების მეტონე ბავუპეების მხარდასაქერად **33. 7**

ირაკლი ღარიბაშვილის გერმანიაში ვიზიტის დაბალეზი და მნიშვნელობა

„გერმანია არ მადავს, რომ გარეპროცესების მიუხედავად, საქართველოს ევროპულ სწრაფვას საფრთხე არ შეექმნება!...“

გიორგი იაშვილი

27 ივნისს საქართველო ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებას მოაწერს ხელს. ექსპერტთა ვარაუდით, აღნიშნული დოკუმენტის ხელმოწერა ჩვენს ჩრდილოეთ მეზობელს გააღიზიანებს, თუმცა ისე ჩანს, ეს თემა ევროპულ სახელმწიფოებს არ ადარდებთ და ღიად აფიქსირებენ, რომ მხარს საქართველოსა და მის ევროპულ არჩევანს უჭერენ. შესაბამისად, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის ორ ვიზიტს გერმანიაში, რომლებიც გერმანიის კანცლერ ანგელა მერკელისა და ევროპის საბჭოს პრეზიდენტის, ჰერმან ვან რომპუის მიწვევით შედგა. გერმანიასთან, რომელიც ევროპის კავშირის ერთ-ერთი დამფუძნებელი ქვეყანაა, ყველაზე მეტად ასოცირდება ევროპული იდეა და ევროპის კავშირის სიძლიერე. გერმანიისა და ევროპის საბჭოს პოზიცია ასეთია — საქართველომ დაამტკიცა ევროპული ღირებულებებისადმი სოლიდარობა, ერთგულება და ის, რომ ქვეყანაში მოდერნიზების პროცესი, ევროპული ნორმებისა და სტანდარტების შესაბამისად, შეუქცევადად მიმდინარეობს.

პარალელურად, ირაკლი ღარიბაშვილმა მკაფიოდ დაანახა ევროპასა და გერმანიის ხელისუფლებას, რომ ქვეყნის მთავრობა არის პროგნოზირებადი, თანმიმდევრული, მონოდეპენდენტი რეფორმების განხორციელებისკენ, რაც განაპირობებს ქვეყნის შემდგომ მოდერნიზაციას. რაც შეეხება უშუალოდ ვიზიტებს — ბატონო ირაკლი ღარიბაშვილი ანგელა მერკელს 28 მაისს შეხვდა. გერმანიის კანცლერმა ქართველი პრემიერი სამუშაო სადილზე მიიწვია, რომელსაც უკრაინის პრემიერ-მინისტრი არსენ იაცენიუკი და მოლდოვას პრემიერ-მინისტრი იური ლეანკაც დაესწრნენ, რის შემდეგაც მედიისთვის ერთობლივი განცხადება გაკეთდა.

მერკელთან შეხვედრის მეორე დღეს, 29 მაისს, სხვა მაღალი რანგის სტუმრებთან ერთად, ირაკლი ღარიბაშვილი აახენის საკათედრო ტაძარში მესას დაესწრო, რის შემდეგაც აახენის მერიის სახელით მიღება გაიმართა. აახენში ევროპული საბჭოს პირველ პრეზიდენტს, ჰერმან ვან რომპუის კარლოს დიდის (საფრანგეთის მეფე 768-814 წლებში) სახელობის ჯილდო გადაეცა. ამ საბატიო ჯილდოს, ევროპის გაერთიანების საქმეში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის გადასცემენ. 1950 წელს დაწესებული ჯილდო კარლოს დიდის სახელს იმიტომ ატარებს, რომ სწორედ ეს უკანასკნელი მიიწვევა ევროპის პირველ გამაერთიანებლად. სხვათა შორის, რომელიც ახლახან ვიზიტით საქართველოში იმყოფებოდა. მის მიერ თბილისში გაკეთებულმა განცხადებებმა კიდევ ერთხელ წარმოაჩინა საქართველოს ევროპული პერსპექტივის ნება. ამასთან, საქართველოს პრემიერის აღნიშნული ვიზიტი არის უკანასკნელი წლების განმავლობაში განხორციელებული საქართველოს უმაღლესი პირის პირველი ვიზიტი გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში. ვიზიტების ამგვარი დინამიკა მკაფიოდ მიუთითებს, რომ საქართველოს ხელისუფლების თანამიმდევრული პოლიტიკა ჩვენი გერმანელი პარტნიორების სრულ მხარდაჭერასა და მაღალ შეფასებას იმსახურებს.

„ევროპა“ ირაკლი ღარიბაშვილის გერმანული ვიზიტის შეფასებისთვის, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრებს დაუკავშირდა:

ირაკლი ჩიქოვანი: — ეს იყო პირდაპირი განცხადება, რომ გერმანია მხარს უჭერს საქართველოს მთავრობას, ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერის პროცესში ქართულ მხარეს. ეს ვიზიტი ასევე ჩვენთან ურთიერთობისა და სამომავლო თანამშრომლობის სურვილის ღია გამოხატულებაა. არანაირად არ მინდა, ევროპული ქვეყნები დავეყო რიგითობის მიხედვით, მაგრამ ყველამ იცის გერმანიის როლი არამარტო

ევროპაში, არამედ მსოფლიო მასშტაბით. ამ ქვეყნის ეკონომიკური სიძლიერე ყველასთვის ცნობილია. შესაბამისად, მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი ქვეყნის ასეთი ღია მხარდაჭერა ძალიან ბევრს ნიშნავს.

— **ბატონო ირაკლი, უკრაინასა და აფხაზეთში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, ასეთ ღია მხარდაჭერას ბევრი არ ელოდა.**

— ის, რაც ხდება უკრაინასა და საქართველოს ისტორიულ კუთხე აფხაზეთში, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია. ამ ყველაფრის გათვალისწინებით, ჩვენი ქვეყნის მხარდაჭერა პირდაპირ ნიშნავს, რომ საქართველოს სწრაფვას ევროპისკენ ხელს ვერანაირი გარე თუ შიდაფაქტორი შეუშლის. თანაც, ეს შემთხვევითი ვიზიტი კი არა, გერმანული მხარის მიწვევით განხორციელებული შეხვედრა იყო. ისაუბრეს ძალიან ბევრ მნიშვნელოვან საკითხზე. ამ ვიზიტის დადებით შედეგებს მალე ყველა ერთად დავიხსნავთ.

თინა ნილაშვილი: — ბოლო წლებში გერმანიაში ამ დონის ვიზიტი საქართველოს არცერთ ლიდერს არ ჰქონია. ეს არის საქართველოს ხელისუფლებისა და მის მიერ აღებული კურსის ღია, პირდაპირი მხარდაჭერა.

— **ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერამდე ერთი თვით ადრე განხორციელებული ვიზიტი კიდევ რაზე მიაწინებს?**

— გერმანია ევროკავშირის ერთ-ერთი დამფუძნებელი ქვეყანაა. არ არის იმის მტკიცება საჭირო, რა გავლენა აქვს კანცლერს არამარტო ევროპაზე, არამედ მთელ მსოფლიოზე. მისი მიწვევით განხორციელებული ვიზიტი ღიად და მკაფიოდ მეტყველებს, რომ გერმანია საქართველოს განიხილავს, როგორც თანასწორ პარტნიორს, როგორც ევროპული სახლის თანასწორუფლებიან წევრს. ეს პირდაპირი მიწვევაა, რომ გერმანია საქართველოს ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერის პროცესში სრულ მხარდაჭერას უცხადებს.

— **აფხაზეთსა და უკრაინაში მიმდინარე პროცესების ფონზე ასე ღია მხარდაჭერას ელოდნენ?**

— ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, გერმანიისთვის მნიშვნელობა არ აქვს, რა ხდება აფხაზეთსა და უკრაინაში. ქვეყანა ან გიჭერს მხარს, ან არა. გერმანიის კანცლერის მიერ გადადგმული ნაბიჯი პირდაპირ მიანიშნებს, რომ გერმანია მხარს უჭერს საქართველოს. რაც შეეხება ჩვენს მიწაზე, აფხაზეთში მიმდინარე პროცესებს, ეს ჩვენითვის ძალიან მნიშვნელოვანი, პრიორიტეტული და ყურადსაღები თემაა.

— **ითქვამს, რომ საქართველოს ხელისუფლება გახდა პროგნოზირებადი...**

— აღნიშნული განცხადება არ მომისმენია, მაგრამ არ გამიკვირდება, ასე თუ თქვას. ეს ნიშნავს, რომ ევროპელებმა და ამ შემთხვევაში გერმანიამ იცის, რას უნდა ელოდოს ჩვენგან და იცის, რომ ჩვენი ხელისუფლება არ ჩაიდენს რაიმე სისულელეს. აღნიშნული საბოლოოდ ნდობის მაღალ ხარისხს განსაზღვრავს, რაც ორმხრივ ურთიერთობებში ძალიან მნიშვნელოვანია.

ზურაბ აბაშიძე: — გერმანიასთან ძალიან ბევრი გვაქვს სამუშაო, რათა დავამტკიცოთ ჩვენი სწრაფვა ევროკავშირისა და ნატო-სკენ. გერმანიის მხარდაჭერა ღიადა და ეს ჯერ კიდევ თბილისში შტაინმაიერის ვიზიტის დროს დადასტურდა. ახლა კი ყველამ იცის, რომ ეს ქვეყანა საქართველოს განიხილავს, როგორც სრულუფლებიან და თანასწორ პარტნიორს.

— **ეს ვიზიტი განსაკუთრებული მნიშვნელობას მიმდინარე პროცესების ფონზე იქნის?**

— რა თქმა უნდა. ამ ფონზე ეს ძალიან მნიშვნელოვანია და რაც მთავარია, ევროპა და კონკრეტულ შემთხვევაში, გერმანია არ მალავს, რომ ნებისმიერი გარეპროცესების მიუხედავად, საქართველოს ევროპულ სწრაფვას საფრთხე არ შეექმნება.

გიორგი მარგველაშვილი ირანში ოფიციალური ვიზიტით მიიწვიეს

საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგველაშვილი საქართველოში ირანის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩს, აბას თალეზიფარის შეხვდა.

პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, მხარეებმა ორი ქვეყნის ურთიერთობა განიხილეს. გამოითქვა სურვილი, გაღრმავდეს თანამშრომლობა ეკონომიკური და პოლიტიკური მიმართულებით. მათ ყურადღება რეგიონში საქართველოს გეოეკონომიკურ როლზე გაამახვილეს და უსაფრთხოების საკითხებზეც ისაუბრეს.

აბას თალეზიფარმა ირანის პრეზიდენტის სახელით გიორგი მარგველაშვილი ირანში ოფიციალური ვიზიტით მიიწვია. ელჩმა ხაზგასმით აღნიშნა საქართველოს პრეზიდენტის ვიზიტის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ორ ქვეყანას შორის თანამშრომლობის გაღრმავების თვალსაზრისით.

„ინტერპრესნიუსი“

რაეო თაბუკაშვილს აღმკვეთ ღონისძიებად 2000-ლარიანი ბიკაო შეუფარდა

ზურაბ ჭიაბერაშვილზე თავდასხმაში ბრალდებულ რეზო თაბუკაშვილს აღმკვეთ ღონისძიებად 2000-ლარიანი გირაო შეუფარდა. აღმკვეთი ღონისძიების აღნიშნული ფორმა ბრალდების მხარემ მოითხოვა, რასაც დაცვის მხარეც დაეთანხმა. პროცესს რეზო თაბუკაშვილიც ესწრებოდა.

ჭიაბერაშვილზე თავდასხმა 27 ივნისს, აბაშიძის ქ. 22-ში, ლიტერატურულ კაფეში მოხდა. ზურაბ ჭიაბერაშვილი ლიტერატურულ კაფეში ნოდარ ლაღარიასთან ერთად იმყოფებოდა. ჭიაბერაშვილს თავს დაესხნენ რეჟისორი გიორგი მგელაძე და რეზო თაბუკაშვილი-უმცროსი. მას დაზიანებები თავის არეში აქვს მიყენებული.

„ინტერპრესნიუსი“

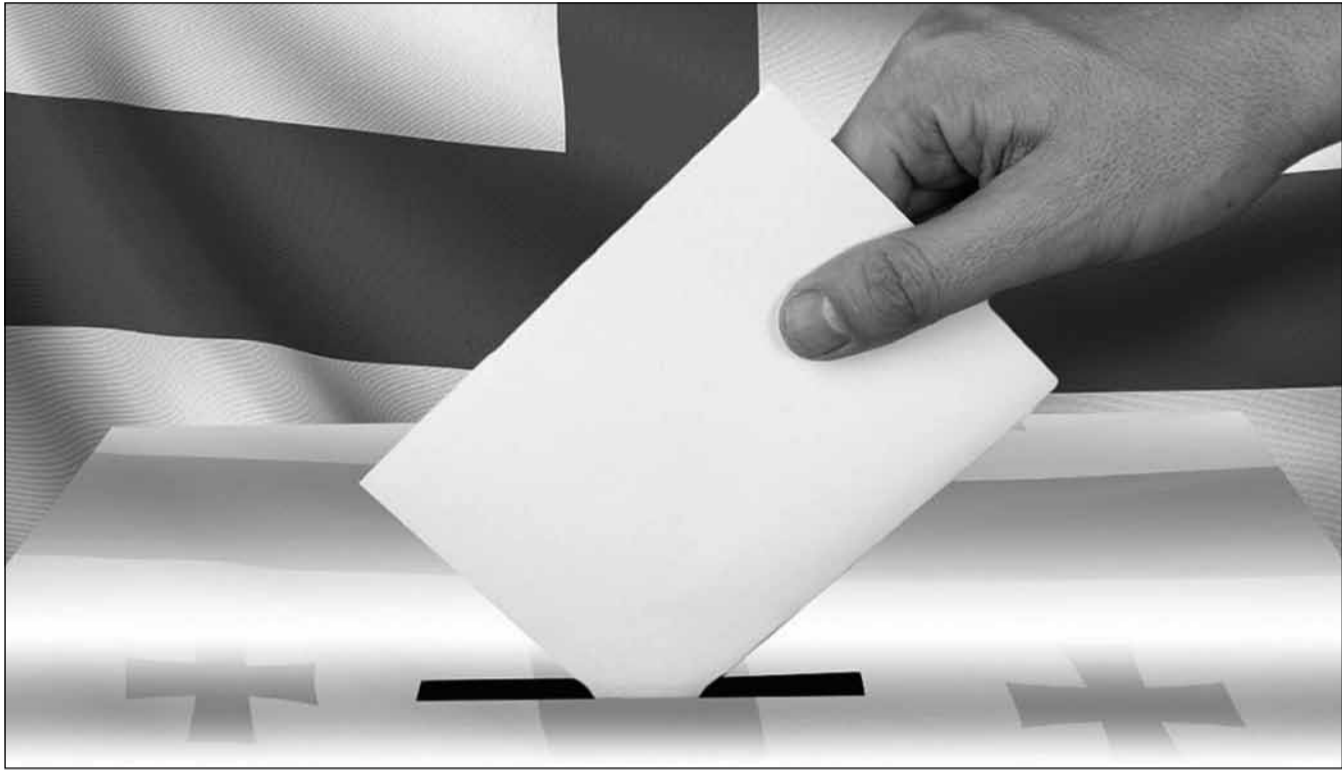

საქართველო ავღანეთში პრასაბრძოლ მისიას განაგრძობს

საქართველოს თავდაცვის მინისტრის, ირაკლი ალასანიას განცხადებით, თავდაცვის სამინისტრო მიესალმება აშშ-ს პრეზიდენტ ობამას განცხადებას, რომ ამერიკა განაგრძობს უსაფრთხოების ძალების გაფართოებას ავღანეთში: „თავდაცვის სამინისტრო მიესალმება ამერიკის პრეზიდენტ ობამას განცხადებას, რომ ისინი უერთგულებენ საკუთარ პოლიტიკას, 2014 წლის შემდეგ მხარი დაუჭირონ ავღანეთში უსაფრთხოების ძალების განვითარებას. ჩვენ, როგორც ნატო-სა და ამერიკის შეერთებული შტატების საიმედო პარტნიორი, ჩვენს სიტყვას შევასრულებთ და ამერიკელთა და ნატო-ს სხვა მოკავშირეებთან ერთად განვაგრძობთ არასაბრძოლო მისიას ავღანეთში 2014 წლის შემდეგ“.

„ინტერპრესნიუსი“

როგორ და რამდენჯერ უნდა აპირიოთ ადგილობრივი ხელისუფლება და რატომ გველის ადმინისტრაციული კოლაფსი 3 თვეში

„თვითმმართველობა იყო და დარჩა ცოცხისა და ნაგვის მაყურებელ ინსტიტუციად!“

ენიმო კომახიძე
599-95-33-16

მერია, საკრებულო, გამგეობა, უბნების, სოფლებისა და ქალაქების წარმომადგენლები, ე.წ. მაჟორიტარები — ეს ის არჩევითი ორგანოები და თანამდებობებია, რომლებიც 15 ივნისს, ადგილობრივ არჩევნებზე უნდა დაკომპლექტდეს. ამას დანიშნული გუბერნატორიც დაევადა და საკმაოდ რთულ სისტემას მივიღებთ, სადაც პირდაპირი იერარქია უბრალოდ არ არსებობს. ვინ ვის ემორჩილება, ან ვის მივადგეთ კონკრეტული პრობლემის მოგვარების თხოვნით, ამის გარკვევაც ძნელია, მით უმეტეს, კითხვებზე პასუხს ვერც თვითმმართველობის კანონში ამოვიკითხავთ.

სამაგიეროდ, შეცვლილი კანონით, რომელმაც საბოლოო სახე 2014 წლის 5 თებერვალს მიიღო, არჩევნების მეორე დღესვე, რამდენიმე დიდ ქალაქს თვითმმართველი ქალაქის სტატუსი მიენიჭება. როგორც კანონში ვკითხულობთ, თვითმმართველი ქალაქი ქალაქის კატეგორიის დასახლებაა, რომელსაც მინიჭებული აქვს ან მიენიჭება მუნიციპალიტეტის სტატუსი. თავად მუნიციპალიტეტი თვითმმართველი ერთეულია, რომელსაც აქვს ადმინისტრაციული საზღვრები და ცენტრი, ჰყავს არჩევითი, წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოები და აქვს საკუთარი ქონება, ბიუჯეტი და შემოსულები. მუნიციპალიტეტს ჰყავს საკრებულო, რომელიც 4 წლით აირჩევა. მისი აღმასრულებელი ორგანო და უმაღლესი თანამდებობის პირი არის გამგებელი, თვითმმართველ თემში და მერი — თვითმმართველ ქალაქში. თავის მხრივ, ეს მერები და გამგებლები მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და მოსახლეობის წინაშე არიან ანგარიშვალდებულნი და ისინიც, პირდაპირი წესით, 4 წლის ვადით აირჩევიან. რა იგულისხმება ამ სიტყვებისმიღმა ანუ მარტივად რომ ვთქვათ, ვინ ვისი უფროსია და რა პლუსები მოაქვს „თვითმმართველის“ სტატუსს ამა თუ იმ ქალაქისთვის? ამ ყველაფრის გასარკვევად „ვერსია“ თვითმმართველობის ეროვნული ასოციაციის ცენტრის ხელმძღვანელს, **დავით მელაშას** დაუკავშირდა, რომელიც მარტივად გვიხსნის, რა მოგვეთხოვება ამომრჩევლებს 15 ივნისს და არჩეულებს 15 ივნისის შემდეგ: „15 ივნისს, საარჩევნო კაბინაში 3 ბიულეტენი დაგხვდებათ. აქედან ერთი მერის ასარჩევადაა განკუთვნილი, თუ ქალაქში ცხოვრობთ, ხოლო თუ სოფლის მოსახლე ხართ, გამგებელს აირჩევთ. მეორე ბიულეტენში პარტიების ჩამონათვალია, რომლებიც საკრებულოს დააკომპლექტებენ. მესამე ბიულეტენით კი თქვენი უბნის ან სოფლის წარმომადგენელს აირჩევთ, ანუ ე.წ. მაჟორიტარს, რომელიც ასევე საკრებულოს წევრი იქნება და არა მუნიციპალიტეტის მაჟორიტარი პარლამენტში. რეალურად, დღეს სოფლებში არანაირი მმართველობა არ გვაქვს. აქამდე სოფლებს 4-კაციანი მმართველობა მაინც ჰყავდა, ახალმა კანონმა კი ესეც მოსპო. რაც შეეხება იმას, ვინ ვისი უფროსია, საქმეც ისაა, რომ აქ იერარქიული კიბე არ არსებობს. რეალურად, გუბერნატორი არც მერის უფროსია და არც გამგებლისა. გუბერნატორი საქართველოს მთავრობის წარმომადგენელია კონკრეტულ მხარეში, სადაც სამთავრობო პროგრამებს განაგებს. მერი ადგილობრივი

არჩეული ხელისუფლების მეთაურია, ხოლო საკრებულო ხალხის წარმომადგენლობითი ორგანოა, რომელიც ბიუჯეტს ამტკიცებს და ასე ვთქვათ, ადგილობრივ კანონებს იღებს. საკრებულოს მერის ზედამხედველობისა და მეტიც, გადაყენების უფლებაც კი აქვს, თუმცა არც მერია ექვემდებარება საკრებულოს და არც საკრებულო მერიას, ისინი ურთიერთდამბალანსებელი სტრუქტურებია. პირდაპირი წესით აირჩევიან გამგებლებიც, რომელთაც საკრებულო აკონტროლებს. ეს ე.წ. უბნებისა და სოფლების მაჟორიტარები, ანუ წარმომადგენლებიც საკრებულოს წევრები არიან. თუმცა ისინი პარტიული სიით კი არ აირჩევიან, ხალხი კონკრეტული სოფლების ინტერესების გამტარებლად ირჩევს. მაგალითად, ერთ-ერთი ქალაქის, ქუთაისის მაგალითზე გეტყვით: ქუთაისში პარტიული სიით 15 ადამიანი გვყავს, ამას ემატება 10 გამგებელი, რადგან ქუთაისი 10 უბნად დაიყო და ერთიც არჩეული მერი, რომლის გადაყენების მექანიზმი ისევ რჩება საკრებულოს.“

იმედია, ქუთაისში მერების გადაყენების ტრადიცია ახლა მაინც შეიცვლება, მაგრამ უფრო საინტერესო ისაა, რა შეიცვლება მას მერე, რაც ქალაქები თვითმმართველის სტატუსს მიიღებენ. გარდა იმ ისტორიული ქალაქებისა, რომელთაც ეს სტატუსი ისედაც ჰქონდათ, არჩევნების შემდეგ თვითმმართველი ქალაქები გახდება ზუგდიდი, ოზურგეთი, ამბროლაური, ახალციხე, გორი და თელავი. თუმცა, როგორც დავით მელაშა აცხადებს, ამ ქალაქების ცხოვრება, სტატუსთან ერთად, სულაც არ შეიცვლება: „ამით აბსოლუტურად არაფერი იცვლება. ქალაქების უფლებები, ძალაუფლება, ფული და ქონება იგივეა. შეიცვლება მხოლოდ ფორმში ქალაქის შესასვლელში და უბრალოდ ქალაქის ნაცვლად, თვითმმართველი ქალაქი დაენერება. მე რომ მკითხოთ, გორელებს ის გაეხარდებათ, მეგაპოლისი რომ დაეარქვათ და ბარემ, მეგაპოლისი დავანეროთ შესასვლელშიც. რეალურად ხომ გორს, სახელის შეცვლით, არც მომატება და არც დაკლება რამე. ქალაქს ზუსტად იგივე ფუნქციები აქვს, რაც მაგალითად, ნალენჯიხას. გორი, ჯერ კიდევ რუსეთის იმპერიის დროს, თვითმმართველი ქალაქი იყო, შემდეგ რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქი გახდა და ამის მერე იქცა მუნიციპალიტეტის რაიონულ ცენტრად, რამაც გორელები ცოტა გაანაწყენა. მას ახლა ქალაქის სტატუსი დაუბრუნდა და ადგილობრივი არჩევნების ჩატარების შემდეგ თვითმმართველი ქალაქიც გახდება, მაგრამ მას სხვა ქალაქებზე მეტი უფლებები არ აქვს და ზუსტად იგივე იურიდიული ბაზა რჩება, რაც ქარელის მუნიციპალიტეტს.“

უფლებრივად და ცხადია, სტატუსითაც, განსაკუთრებულ მდგომარეობაში კვლავ თბილისი რჩება. ბოლო ბოლო, თბილისის შესახებ ცალკე კანონიც არსებობს და მსგავსი დამოუკიდებლობა სხვა არც ერთ ქალაქს არ აქვს. სამაგიეროდ, დედაქალაქის შემთხვევაში, მეორე უკიდურესობა იკვეთება. როგორც თვითმმართველობის ასოციაციის ცენტრის ხელმძღვანელი აცხადებს, დეცენტრალიზაციის სახელით დედაქალაქის უბნებად დაშლა რეალური ცვლილებების მომტანი მაინც ვერ იქნება: „არ შეიძლება, ცვლილებების ადამიანი ერთი შენობიდან იმართებოდეს. ასეთი რამ მსოფლიოში არსად ხდება. რა თქმა უნდა, უნდა გვყავდეს ერთი მერი, მაგრამ თბილისის სხვადასხვა უბანს თავისი საბჭოებიც სჭირდება.“

დასასრული მე-4 გვერდზე

პარლამენტის ბიუჯეტი აღარ გაიზარდება

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, დავით უსუფაშვილის ინფორმაციით, საქართველოს პარლამენტის მომავალი წლის ბიუჯეტი არ გაიზარდება. მისი თქმით, საზოგადოებაში ბიუჯეტის მომავალი წლის პარამეტრებმა გარკვეული ვენაბათაღელვა გამოიწვია, ამიტომ უმრავლესობის გადაწყვეტილებით, საკანონმდებლო ორგანოს ბიუჯეტი იგივე რჩება, რაც 2014 წელს არის: „უმრავლესობის პოზიცია ასეთია, რომ მომავალი წლის პარამეტრები დარჩეს იგივე და არ გაიზარდოს. რაც შეეხება გარკვეულ მუხლობრივ ცვლილებებს, ამ საკითხს შემდგომში დავუბრუნდებით, როცა პარლამენტი მუშაობას შეუდგება, ამიტომ პარლამენტის 2015 წლის ბიუჯეტის პარამეტრები 2014 წლის იდეტური იქნება.“

16 მაისს, პარლამენტმა მიიღო დადგენილება საქართველოს პარლამენტის 2015 წლის ბიუჯეტის პროექტის დამტკიცების შესახებ, რომლის თანახმად პარლამენტის ბიუჯეტი მომავალი წლისთვის 54 695 000 ლარით განისაზღვრა, რაც წლევანდელთან შედარებით, 2 604 000 ლარზე მეტია.

გაზრდილი თანხით პარლამენტმა შრომითი ანაზღაურების გაზრდა და ავტოპარკის განახლება დაგეგმა. „პირველი“

აზერბაიჯანი ქართულ სამხედრო ტექნიკას შეიძინებს

აზერბაიჯანის თავდაცვის მინისტრის ზაკირ ჰასანოვის ინფორმაციით, აზერბაიჯანული მხარე შესაძლოა ქართული წარმოების სამხედრო ტექნიკის შეძენით დაინტერესდეს. ზაკირ ჰასანოვის თქმით, აზერბაიჯანი დაინტერესებულია „დელტას“ წარმოებით. მისი ვიზიტის განმავლობაში დაგეგმილია „დელტას“ მიერ წარმოებული სამხედრო ტექნიკის აზერბაიჯანული დელეგაციისთვის გაცნობა.

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრი საქართველოში ორდღიანი ოფიციალური ვიზიტით იმყოფება. აზერბაიჯანულ კოლეგას, გენერალ-პოლკოვნიკ ზაკირ ჰასანოვს საქართველოს თავდაცვის მინისტრი ირაკლი ალასანიას მასპინძლობს. ზაკირ ჰასანოვი გმირთა მოედანზე საქართველოს ერთიანობისთვის დაღუპულ გმირთა მემორიალი გვირგვინით შეამკო. ასევე ეროვნულ სასწავლო ცენტრ „კრწანისს“ ესტუმრა. ვიზიტის მეორე დღეს, 30 მაისს, აზერბაიჯანის თავდაცვის უწყების ხელმძღვანელი ქართველ კოლეგასთან ერთად ბათუმში გაემგზავრება. გენერალ-პოლკოვნიკი ზაკირ ჰასანოვი პოლიციის დღისაღმამი მიძღვნილ ღონისძიებას დაესწრება.

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრის ოფიციალური ვიზიტი საქართველოში დღეს დასრულდება. „ინტერპრესნიუსი“

რუსეთის, ბელორუსისა და ყაზახეთის პრეზიდენტებმა ევრაზიის ქვეყნის შესახებ შეთანხმებას ხელი მოაწერეს

სამივე ქვეყნის პარლამენტმა შეთანხმების რატიფიცირება 2014 წლის ბოლომდე უნდა მოახდინოს და 2015 წლის 1 იანვრიდან ევრაზიის ეკონომიკური კავშირი ფუნქციონირებას დაიწყებს.

მონაწილე ქვეყნებმა ენერგეტიკის, მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და ტრანსპორტის სფეროში შეთანხმებული პოლიტიკა უნდა გაატარონ.

შეთანხმებაზე მუშაობა 2011 წლის ნოემბერში დაიწყო, როდესაც ვლადიმერ პუტინმა, ალექსანდრე ლუკაშენკომ და ნურუსლთან ნაზარბაევიმა ევრაზიის ეკონომიკური ინტეგრაციის შესახებ დეკლარაცია მიიღეს. 29 აპრილს სამივე ქვეყნის ლიდერმა მინსკში მოლაპარაკებების ფინალური რაუნდი გამართეს. „პირველი“

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, ქართველ ამომრჩევლებს NDI-ის მიმართ ნდობა დაეკარგა. კვლევითმა ორგანიზაციამ არჩევნებამდე ცოტა ხნით ადრე გამოაცხადა, რომ მათი კვლევის შედეგების მიხედვით, „ქართულ ოცნებას“ 12%-იანი რეიტინგი ჰქონდა, ხოლო მმართველი გუნდის რეიტინგი 40%-ს აჭარბებდა. რა მოხდა არჩევნებზე და როგორი შედეგი დაფიქსირდა, კარგად მოგეხსენებათ. ამის გამო წესითა და რიგით, ამ ამერიკულ ორგანიზაციას მინიმუმ ხელმძღვანელი უნდა შეცვლოდა, მაგრამ ნურას უკაცრავად — მას ისევ ლუის ნავარო ხელმძღვანელობს, ისევ კვლევებს ატარებს და ისევ ამტკიცებს, რომ ეს კვლევები რეალობასთან ახლოსაა.

ამ ინსტიტუტის კვლევებს არაერთი არასამთავრობო ორგანიზაცია აყენებს ეჭვქვეშ და ერთ-ერთი მათგანი რკინის ქალამნების ჩაცმასა და სათავო ოფისამდე მისვლას გეგმავს. „ვერსია“ არასამთავრობო ორგანიზაცია „ადამიანი, კანონი, თავისუფლების“ თავმჯდომარეს, ბიორგი იაშვილს დაუკავშირდა.

- ბატონო გიორგი, ნავაროს ინსტიტუტს არ ენდობთ და მის მიერ ჩატარებულ კვლევებს კითხვისნიშნის ქვეშ აყენებთ?
- მართალია. ერთხელ და სამუდამოდ, უნდა გავარკვეოთ, რა უნდა ამ ინსტიტუტს, რისთვის იბრძვის და ვის ინტერესებს ემსახურება.
- და რატომ გაგიჩნდათ ეჭვი, რომ ვინმეს ინტერესებს ემსახურება?
- ეს ორგანიზაცია მხოლოდ „სი-არ-ესს“ უკვეთავს კვლევებს, აღნიშნული კომპანია კი ლევან თარხნიშვილმა ჩამოაყალიბა და მისი ხელმძღვანელი იყო, სანამ წინა ხელისუფლებამ ცესკო-ს თავმჯდომარედ არ გადაიყვანა. ამის შემდეგაც, ნავარო და მისი გუნდი, მხოლოდ „სი-არ-ესს“ ეყრდნობოდნენ მაშინ, როცა 2012 წლის არჩევნებში ამ ორგანიზაციას 40%-იანი ცდომილება ჰქონდა. არადა, ანალოგიური ამერიკული თუ ევროპული კვლევითი ორგანიზაციები, 5%-იანი შეცდომის დაშვების შემდეგ, 4 საბრუნველყოფი ვადას, ანუ 20 წელს ანდომებენ ნდობის აღდგენასა და ბაზარზე დაბრუნებას. NDI კი ვითომც აქ არაფერი, არარეალურ კვლევებს აქვეყნებს და არ აინტერესებს, ვინ რას იტყვის.
- ჩვენ ამ სფეროს ექსპერტებსაც ვესაუბრეთ და ისი-

ნავარო და თარხნიშვილი მხოლოდ პატრიარქს პერაფერი მოუხარხან

რატომ არ არის სანდო NDI-ს კვლევები და რა ინტერესები აქვს ამ ორგანიზაციას?

ნი ამბობენ, რომ NDI რეალურად ერთადერთი მოთამაშეა ბაზარზე... — არ არის მართალი. არსებობს რამდენიმე ორგანიზაცია, რომელიც ანალოგიურ კვლევებს ატარებს. ჩვენც ჩავატარეთ კვლევა და შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით 707 ადამიანი გამოვკითხეთ. გაირკვა, რომ 58.2% NDI-ს კვლევებს საერთოდ არ ენდობა, 24%-ს საერთოდ არ სმენია ამ კვლევების შესახებ, ხოლო 17.8% ენდობა. ეს ორგანიზაცია ყველა რეიტინგს საკუთარი შეხედულებებით წერს და ერთადერთი, პატრიარქს ვერ ეხება.

— რატომ?

— დარწმუნებული ვარ, ამ თემაზე ბევრი აქვთ ნაფიქრი, მაგრამ ვერაფერი მოიფიქრეს. პატრიარქის ავტორიტეტი იმდენად დიდი და ურყევეა, რომ იძულებული არიან, ეს ყოველ კვლევაში აღიარონ. აქ საქმე მხოლოდ ნავაროსა და თარხნიშვილში არ არის, საქმეში სერიოზულად არიან ჩართული მეთუ ბრაიზა და შედეგების საგარეო საქმეთა მინისტრი კარლ ბილდტი.

— ამის თქმის საფუძველს რა გაძლევთ?

— ის, რომ ბრაიზა დღემდე კბილებით იცავს სააკაშვილს და ხმამაღლა აცხადებს, რომ ნებისმიერ შემთხვევაში, მაშინაც

კი, თუ ის დასასჯელი იქნება, არავინ უნდა შეეხოს. ბილდტი კი იმ პიარკომპანიის დირექტორი იყო, რომელსაც წინა ხელისუფლებამ ათეულობით მილიონი გადაუხადა.

— როგორ გგონიათ, NDI-ს სათავო ოფისის ხელმძღვანელმა არსებული ვითარების შესახებ არაფერი იცინა?

— ვერ გეტყვით. მგონია, რომ სრული ინფორმაცია არ აქვს და ვაპირებთ, მათ ყველაფერი დეტალურად შევაცხოებინოთ. კიდევ ერთ კვლევას ვატარებთ და საზოგადოება მალე იხილავს ძალიან საინტერესო შედეგებს. რაც შეეხება სათავო ოფისს, მგონია, რომ ნავაროს მიერ დაშვებული უზარმაზარი შეცდომების შესახებ, იქ მართლა არაფერი იცინა.

— ცოტა უცნაური ხომ არ არის, დღევანდელი ტექნოლოგიების გათვალისწინებით, იქ რამე არ იცოდნენ?

— დიახ, მაგრამ დეტალები მთავარი. „სი-არ-ესისა“ და NDI-ის კვლევები ერთი ერთში რომ ემთხვეოდა ერთმანეთს და წლების განმავლობაში რეალობას მოწყვეტილი იყო, ამას ახსნა სჭირდება. გვაინტერესებს, ბოლოს და ბოლოს რა უნდა ნავაროს და რისი დამტკიცება სურს კვლევებით, რომელსაც რეალობასთან, პრაქტიკულად, არაფერი აქვს.

არჩევნები

როგორ და რამდენჯერ უნდა ავირიოთ ადგილობრივი ხელისუფლება და რატომ გველის ადმინისტრაციული კოლაფსი 3 თვეში

მე-3 გვერდიდან

აი, რა საერთო აქვს ერთმანეთთან გლდანსა და აფრიკის დასახლებას? მათი ერთი შენობიდან მართვა სრული ანაქრონიზმია. რაკი დედაქალაქში ქვეყნის სრული მოსახლეობის მესამედი ცხოვრობს, მართვის უფრო სწორი პრინციპი აქ ორდონიანი თვითმმართველობის შემოღება იქნებოდა. უნდა არსებობდეს პატარა საბჭოები სხვადასხვა უბანში, ასე ვთქვათ, ნაკლები გავლენის მქონე და უფრო გავლენიანი მერია და საკრებულო. საბჭოთა კავშირის დროსაც მართვა ორდონიანი იყო და ქვედა დონეს სახალხო დეპუტატთა საბჭო წარმოადგენდა. ახლაც იყო თვითმმართველობის ორდონიანი სისტემაზე გადასვლაზე საუბარი, მაგრამ მერე, რატომღაც, მთავრობის მიერ დამტკიცებული კონცეფციიდან ეს თემა საერთოდ ამოვარდა“.

თვითმმართველის სტატუსმიღებული ქალაქები კი კვლავ ცენტრალურ ხელისუფლებასა და თბილისზე რჩება ჩამოკიდებული. ეს ცარიელი სიტყვები არ გეგონოთ. მიუხედავად მერის, გამგებლის, მაჟორიტარის და საკრებულოს არჩევნისა, თქვენს სოფელსა თუ ქალაქში გადამწყვეტი სიტყვა მაინც მთავრობის მიერ დანიშნულ გუბერნატორს ეთქმის, ისიც საუკეთესო შემთხვევაში. ხოლო თუ საქმე უფრო გართულდა, მაშინ ისევ თბილისში ჩამოსვლა და კონკრეტული სამინისტროს მისაღებად დასაწყისი იმ შემთხვევაში, თუ სტიქია დაგაზარალა, ან თუნდაც ვენახის შენაშენი და სახელმწიფო პროგრამაში ჩართვა გსურთ, ამ საქმეში ვერც მერია გველით და ვერც საკრებულო: „აი, ეს ის საკითხია, რაზეც ამ ხელისუფლებას სულ ვეჩხუბებო. ამბობენ, ხელისუფლების დეცენტრალიზაცია მოვახდინეთ და სინამდვილეში, მსგავსი არაფერი გაუკეთებია — თუ გლეხი ხართ და ვენახი დაგეგმევთ, ისევ სოფლის მეურნეობის სამინისტროში უნდა მიხვიდეთ, ან, საუკეთესო შემთხვევაში, დანიშნულ და არა არჩეულ გუბერნატორს უნდა მიადგეთ. თუ ეს გუბერნატორი ფხიანი კაცი ვერაა, მაშინ ისევ სამინისტროში მოგიწევთ წასვლა, მაგრამ, თუ ფხიანი აღმოჩნდა, სამინისტროში თავად გადარეკავს და სოფლის მეურნეობის მინისტრს წაეჩხუბება. კონკრეტული გუბერნატორის პიროვნული თვისებების იმედად ვერჩებით, რადგან სისტემა არ მუშაობს. ხელისუფლებამ კი რა გააკეთა — გამოყო თვითმმართველი ქალაქები, რომელთაც, სინამდვილეში, თუნდაც სოფლის მეურნეობის სამინისტ-

ტროდან ადგილზე მოქმედების ფუნქცია და საშუალება არ გადასცემია. ერთი სიტყვით, თვითმმართველობა იყო და დარჩა ცოცხისა და ნაგვის მათემატიკური ინსტიტუცია!“

არც ის იფიქროთ, ახალ კანონს კარგიც არაფერი მოუტანია, მაგალითად, ძალიან კარგი და წინგადადგმული ნაბიჯია, რომ მერებსა და გამგებლებს აღარ დაგვინიშნავენ და თავად ავირჩევთ. თუმცა, მაგალითად არჩეული მერის დაცვის მექანიზმი კანონში იმდენად სუსტადაა ჩადებული, შესაძლოა, ნებისმიერი პოლიტიკური დაპირისპირება მერის მეორედ, მესამედ და ა.შ. დანიშვნის საფუძველი გახდეს. თუ თვითმმართველობის რეფორმას ამ კუთხით შევხედავთ, მაშინ ის კანონი კი არა, ნელი მოქმედების ბომბი ყოფილა. **დავით ბელუა:** „საკრებულოს წევრებმა ერთ დილას შეიძლება გაიღვიძონ და ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე, იმიტომ, რომ არჩეული მერი სახეზე არ მოსწონს, წევრთა ერთი მესამედის განცხადებითა და უმრავლესობის ხმებით, გადააყენონ. მერე ამ მერს რომ გაუშვებენ, საკრებულოს თავმჯდომარე მერად დაინიშნება. შემდეგ, შესაძლოა, საკრებულომ მერე დღეს გადაწყვიტოს, არც ეს კაცი მოსწონს სახეზე, ისიც გადააყენოს და ასე დაუსრულებლად. კანონში ისეთი სისტემაა ჩადებული, საკრებულოს ყველა წევრი თითოჯერ მაინც შეძლებს მერის პოსტის დაკავებას. ეს, რა თქმა უნდა, ძალიან ცუდია და ადასტურებს, რომ კანონი გამოცუდელმა იურისტებმა დანერგეს. ე.ი. 27-მა კაცმა, ანუ საკრებულოს უმრავლესობამ რომ მოილაპარაკოს და თქვას, ცოტ-ცოტა ხნით მერი ყველა გავხდეთო, კანონი მათ ამ პროცედურის გამეორების საშუალებას 27-ჯერ მისცემს. კარგია, რომ მერები და გამგებლები პირდაპირი წესით აირჩევიან, მაგრამ კანონი იმდენად წინააღმდეგობრივია, ბევრ პირობულს გამოიწვევს. თუ ყველა სახელისუფლო რგოლი ერთი პარტიიდან იქნება და ყველას ერთად შს სამინისტრო გააკონტროლებს, ეს სხვა საკითხია, მაგრამ თუ თვითმმართველობაში მრავალპარტიულობა დარჩა, სადაც 3-4 თვეში ძალიან პატრონს ვერ იცნობს! ამ პოლიტიკურ გარჩევებსა და ძიძგილობას, შესაძლოა, მთელი 3,5 წელი გადავაცხოვროთ. თუ არჩეულ მერსა და საკრებულოს შორის დაპირისპირება მოხდება და ხელისუფლება აირევა, გუბერნატორის ქვემოთ, ფაქტობრივად, აღარაფერი რჩება, ის პაერში გამოეკიდება და შესაძლოა, დიდი ადმინისტრაციული კოლაფსი დაიწყოს!“

დათა ახალია საბერძნეთის სასამართლომ გაათავისუფლა

ინფორმაციას თავდაცვის ყოფილი მინისტრის მეუღლე ანი ნადარეიშვილი ავრცელებს და ადვოკატი ირაკლი ზაქარეიშვილი ადასტურებს.

კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის ყოფილი უფროსის სასამართლო პროცესი ქალაქ პატრასში 29 მაისს გაიმართა. პროცესზე ახალიას საქართველოში ექსტრადირების საკითხი განიხილეს. ადვოკატის განცხადებით, დათა ახალია სასამართლო დარბაზიდან გათავისუფლდა, თუმცა ექსტრადირების საკითხთან დაკავშირებით გადანაცვლებული 2 თვის განმავლობაში იქნება მიღებული.

საბერძნეთის სასამართლომ დათა ახალიას გათავისუფლების გადაწყვეტილება გირაოს გადახდის სანაცვლოდ მიიღო. ანი ნადარეიშვილის განცხადებით, არ აქვს ინფორმაცია, რა ოდენობის გირაოს გადახდა დაეკისრა დათა ახალიას, თუმცა ოჯახის ახლობლები მზად არიან, ნებისმიერი თანხა გადაიხადონ, უძრავ-მოძრავი ქონების ჩადებით. რაც შეეხება ექსტრადირების საკითხის განხილვის ორი თვით გადადებას, ნადარეიშვილის თქმით, ამის მიზეზი საქართველოს პროკურატურის მასალები გახდა, რომელიც „საბერძნეთის სასამართლომ დაინუნა“.

დათა ახალია საბერძნეთში რამდენიმე თვის წინ დააკავეს. იგი საბერძნეთიდან იტალიაში ყალბი საბუთებით გადასვლას ცდილობდა. საქართველოში დათა ახალიას წინააღმდეგ რამდენიმე სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული, მათ შორის ნავთილის სპეცოპერაცია და გირგვლიანის მკვლელობის საქმე.

„ინტერპრესნიუსი“

**მოქალაქისთვის, თბილ-
ტურ გადაწყვეტილებასთან
ერთად, სასამართლოსგან
ასევე მნიშვნელოვანია
სწრაფი და ხელმისაწვდომი
მართლმსაჯულება. წლების
განმავლობაში სასამართლო
სისტემა ერთ ბიუროკრატი-
ულ წრედ იყო ქვეული,
რომელიც უამრავ უურნალ-
ში იკარგებოდა.**

სასამართლოში შესული ნებისმიერი განცხადება იმთავითვე პირველადი რეგისტრაციის ურუნალში ხვდებოდა, შემდეგ იგივე ინფორმაცია გადადიოდა საქმის კატეგორიების განმსაზღვრელ ურუნალში, შემდეგ ალფავიტურ ურუნალში, ივსებოდა სააღრიცხო სტატისტიკური ბარათი, რის შემდეგაც ინფორმაცია ხვდებოდა მოსამართლეთათვის გადასაცემ ურუნალში, თავის მხრივ იგივე ინფორმაცია ინიშნებოდა თანამშენის ცნობარში და დამატებითი პროცედურების გავლის შემდეგ ეს განცხადება აღწევდა მოსამართლემდე. ამ პროცედურას, მეტწილად, თან ახლდა გაუგებრობები, მოქალაქეც ხშირად საკუთარი განცხადების ბედს სასამართლოს სხვადასხვა უწყების თანამშრომელთან არკვევდა, რის გამოც, უამრავ დროს, ენერჯიას და ნერვებს ხარჯავდა. ბოლო პერიოდში მდგომარეობა რადიკალურად შეიცვალა. ქართული მართლმსაჯულება ახალ, თანამედროვე მეთოდზე გადავიდა - ელექტრონულ საქმის წარმოებაზე. ახალი სისტემა სამართალწარმოების ყველა დარგს მოიცავს - სისხლის, სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებას. როგორც ამ პროგრამის ერთ-ერთი სულისჩამდგმელი, სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი, თბილისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარე **მამუკა ას-
ვლიანი** ამბობს, ქართული მართლმსაჯულება საქმის წარმოების ელექტრონულ ქსელში უკვე მთლიანად ჩართულია.

სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნებისთვის სიახლე არ გხვალავს. ეს პროგრამა ევროპის ბევრ სახელმწიფოში ჯერ კიდევ 1990-იანი წლებიდან დაიწყო და იგი ძალიან წარმატებულ პროექტად ითვლება. ამიტომ, თითქმის ყველა ქვეყნის მართლმსაჯულება ცდილობს ამ სისტემაზე გადასვლას. როგორც ექსპერტები ამბობენ, ყოველწლიურად ამ პროგრამების შექმნისათვის მსოფლიოში 5 მილიარდ დოლარზე მეტი იხარჯება. თუმცა, იმის გამო რომ იგი საკმაოდ რთული შესაქმნელი და ასამოქმედებელია, ხშირად მისი დანერგვის მცდელობა უშედეგოდ სრულდება. მიუხედავად დიდი მონდომებისა, თურმე სასამართლოს საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა ამერიკის შეერთებული შტატების სასამართლოების მხოლოდ 30 პროცენტშია დანერგული. თითოეული ასეთი პროგრამის შესაქმნელად დაახლოებით ათი წელია საჭირო. საქართველოში მართლმსაჯულების საქმიანობის კომპიუტერით მართვაზე გადაყვანის იდეა თავის დროზე ქართველ კოლეგებს სწორედ ამერიკელმა მოაწოდეს. თუმცა, პროგრამის სირთულის გამო, დონორ ორგანიზაციებს ისიც ურჩევიათ, სისტემის პრაქტიკულ დანერგვაზე არც იოცნებოთ და, ჯერჯერობით, მის თეორიულ დამუშავებაზე იფიქროთ. მოკლედ, ამ პროგრამაზე ფიქრი ქართული მართლმსაჯულების წარმომადგენლებმა დაახლოებით ხუთი წლის წინ დაიწყეს და, საკმაოდ მცირე დროის მიუხედავად, დღეს სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა უკვე დახერხდა.

„სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა მსოფლიოს განვითარებული ქვეყნებისთვის სიახლე ნამდვილად არ გახ-

სამართალი

ქართული მართლმსაჯულება საქმის წარმოების ელექტრონულ სისტემაში

თბილისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარე მამუკა ასვლიანი ელექტრონული საქმისწარმოების პროგრამის პრეზენტაციაზე

ლავთ. ეს პროგრამა ევროპის ბევრ სახელმწიფოში ჯერ კიდევ 1990-იანი წლებიდან დაიწყო და თითქმის ყველა ქვეყნის მართლმსაჯულება ცდილობს ამ სისტემაზე გადასვლას. ექსპერტთა თქმით, ყოველწლიურად ამ პროგრამების შექმნისათვის 5 მილიარდ დოლარზე მეტი იხარჯება. თუმცა, იმის გამო რომ იგი საკმაოდ რთული შესაქმნელი და ასამოქმედებელია, ხშირად მისი დანერგვის მცდელობა უშედეგოდ სრულდება. თითოეული ასეთი პროგრამის შექმნელად და ასამუშავებლად დაახლოებით რვა-ათი წელია საჭირო.

საქართველოში მართლმსაჯულების საქმიანობის ელექტრონულ მართვაზე გადაყვანის იდეა თავის დროზე ქართველ კოლეგებს სწორედ ამერიკელმა მოაწოდეს. თუმცა, პროგრამის სირთულის გამო, დონორმა ორგანიზაციებმა ისიც გვიჩვენეს, სისტემის პრაქტიკულ დანერგვაზე არ იოცნებოთ, ჯერჯერობით მის თეორიულ დამუშავებაზე იფიქროთ.

მოკლედ, ამ პროგრამაზე ფიქრი დაახლოებით ექვსი წლის წინ დაიწყო. სასამართლოში შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი, რომელსაც მე ვხელმძღვანელობდი. ჯგუფის მიზანი იყო სასამართლოში შეგვექმნა საქმის წარმოების ელექტრონული პროგრამა. თავდაპირველად მხოლოდ ზოგადი წარმოდგენა გვქონდა, რა ტიპის პროგრამა უნდა გაგვეკეთებინა და ორი წლის მანძილზე მხოლოდ სამუშაო გეგმას ვქმნიდით და ვხვდით, რაც ურთულესი პროცესი იყო. ძალზე დიდი დახმარება გავიცინია მსოფლიოში ამ მიმართულებით არსებულმა გამოცდილებამ. გავეცანით არა მხოლოდ იმ ქვეყნების პრაქტიკას, სადაც მსგავსი ტიპის პროგრამები მუშაობს, იმ ქვეყნების გამოცდილებასაც, სადაც ჩავარდა პროექტები. უცხოური პრაქტიკის გათვალისწინებით გამოვრიცხეთ ყველა უზუსტობა, ავიღეთ ყველა დადებითი მხარე, ჩვენი გამოცდილება და იდეები დავუმატეთ და რაც მივიღეთ სახეზეა - დღეს სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა უკვე დახერხდა.

იმისათვის, რომ სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემა შეგვექმნა ათამდე განვითარებული ქვეყნის მაგალითს გავეცანით, მაგრამ აშკარა იყო, რომ ამ სისტემის კოპირებას ვერ მოვხდენდით, რადგან ჯერ ერთი, მათი პროექტები წლების წინ არის შექმნილი და ვინა-

იდან კომპიუტერული ტექნოლოგიები ძალიან სწრაფი ტემპით ვითარდება, ეს სისტემები უკვე მოძველებულია. და მეორეც, ყველა ქვეყანას და, მათ შორის, საქართველოსაც განსხვავებული სასამართლო პრაქტიკა აქვს, ამიტომ ელექტრონული სისტემის შექმნა, ფაქტობრივად, ნულიდან დაიწყო. ასეთ მცირე დროში, ასეთი სირთულის პროგრამის შექმნა ფაქტობრივად, წარმოუდგენელი იყო, მაგრამ თამამად ვიტყვი, რომ ჩვენმა ჯგუფმა, რომელიც პროფესიონალი სპეციალისტებით იყო დაკომპლექტებული მართლაც შეუძლებელი შესძლო, - ამბობს მამუკა ასვლიანი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარის განმარტებით, მართლმსაჯულების საქმის წარმოების კომპიუტერულ სისტემაზე გადაყვანა ერთნაირად სასარგებლოა, როგორც მოსამართლეებისთვის, ასევე პროცესში მონაწილე სხვა პირებისთვის და ჩვეულებრივი მოქალაქეებისთვის.

ელექტრონულ სიტემაში უამრავი ტექნიკური ნიუანსია გათვლილი, ამიტომ მათი გადმოცემა წერილობით ფორმით თითქმის შეუძლებელია. თუმცა, სისტემის მოკლე დახასიათებით, მკითხველი მიხვდება, რომ საქმე ნამდვილად უნიკალურ პროექტთან აქვს, რომელიც პროცესში მონაწილე ყველა წევრს, დაწყებული მოსამართლიდან, რომ არაფერი ვთქვათ განმცხადებელზე და მის ადვოკატზე, ჩვეულებრივი სასამართლოს თანამშრომლის დამთავრებულს, საქმეს ყველას მინიმუმამდე უმსუბუქებს.

მოკლედ, ელექტრონულ სისტემაში მართლაც უამრავი ტექნიკური ნიუანსია გათვლილი, თითოეულ დეტალზე საუბარი ახლა ძნელია, იმდენად მრავალსიმომცველია იგი.

ამ პროგრამით განსაკუთრებით შეუმსუბუქდა შრომა მოსამართლეს, ის აღარ არის დაკავებული ტექნიკური საკითხების მოგვარებით. სასამართლოში შესული განცხადებები, „შემოსული ფოსტის ურუნალში“ მოხვედრისთანავე, დავის კატეგორიების მიხედვით ხარისხდება, რის შემდეგაც თანაბარი დატვირთვით, ავტომატურად ნაწილდება მოსამართლეებზე, რაც მოსამართლის გრაფაში მაშინვე აღინიშნება. ამის შემდეგ მოსამართლე კომპიუტერშივე იწყებს საქმეზე მუშაობას. სისტემის ერთ-ერთ ყველაზე დიდ მიღწევად ითვლება, ის, რომ საქმის წარმოების ტექნიკური ნაწილი, რომელსაც მოსამარ-

თლის შრომის 30-40 პროცენტი ეთმობოდა, პროგრამაში შაბლონური ფორმით არის მოცემული და მოსამართლეს მხოლოდ ინტელექტუალურ ნაწილზე, გადამწყვეტილების დასაბუთებაზე უხდება მუშაობა. ანუ, მოსამართლის საქმიანობიდან ტექნიკური ნაწილი ამოვარდა და მოსამართლეს ინტელექტუალური მუშაობისთვის უფრო მეტი დრო რჩება, რაც წარმატებით აისახება მის მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებების ხარისხზე.

გარდა ამისა, სისტემა თავად აკონტროლებს საქმის განხილვის ვადებს, რაც ვადების დარღვევას, ფაქტობრივად, გამოირიცხავს. მოსამართლეს შეუძლია გაცემული დავალაპარაკების კონტროლიც და იმის ნახვაც, თუ როდის აქვს ჩანიშნული სხვა სასამართლო სხდომები.

სპეციალური პროგრამა მოსამართლეს იმასაც ატყობინებს, საქმეში დასახელებული პირებისთვის ხომ არ არის არასრულწლოვანი და რა სანქციების გამოყენების უფლება აქვს მოზარდი ბრალდებულის შემთხვევაში.

მოსამართლის მიერ საქმის დასრულებულად გამოცხადების შემდეგ, რაც სპეციალური მონიშვნით დასტურდება, ამ საქმეში შენიშვნის შეტანა შეუძლებელი ხდება თვით მოსამართლის მხრიდანაც კი. საქმე ავტომატურად გადადის ვებ გვერდზე (info.court.ge) და მას მზარე ეცნობა.

მოსამართლეს ნებისმიერ დროს, ნებისმიერი ადგილიდან შეუძლია პროგრამაში შევიდეს და მიიღოს ინფორმაცია კონკრეტულ საქმესთან დაკავშირებით.

გარდა ამისა, შეიქმნა საძიებო სისტემა, რაც ერთგვაროვანი პრაქტიკისთვისაა მნიშვნელოვანი. მოსამართლეს შესაძლებლობა ექნება ნებისმიერ მისთვის საჭირო საქმეზე მოიძიოს არსებული პრაქტიკა და გავცნოს მას. ნებისმიერი მუხლის ან საკვანძო სიტყვის სისტემაში აკრეფით, მოსამართლეს ან სხვა დაინტერესებულ პირს შეუძლია ნახოს ამა თუ იმ საქმეზე არსებული სასამართლო პრაქტიკა. საქმეზე გამოტანილი გადაწყვეტილება გამოქვეყნდება დაშტრიისული ფორმით. ადვოკატს, სტუდენტს, მეცნიერს და სხვა დაინტერესებულ პირს საშუალება აქვს მოიძიოს მისთვის საინტერესო საქმეზე გამოტანილი გადაწყვეტილებები. ეს ერთგვაროვ-

ნი პრაქტიკის უფრო მეტად განვითარებასაც გამოიწვევს და მოსამართლეების კვალიფიკაციის ზრდასაც ხელს შეუწყობს.

ალსანიშნავია, რომ მოსამართლის საქმიანობის ხელშეუხებლობის მიზნით, მისი გვერდი მკაცრად არის დაცული, სხვა მოსამართლეს, მათ შორის სასამართლოს თავმჯდომარესაც, ამა თუ იმ საქმის ნახვა მხოლოდ ბარათის სახით შეუძლია. სასამართლოში საქმის წარმოების ელექტრონული სისტემაში არა მარტო მოსამართლეების და საქმეში მონაწილე მხარეების ინტერესებია გათვალისწინებული, არამედ იმ ხალხის, ვინც სასამართლოს საქმიანობით არის დაინტერესებული. ახალ სისტემაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ანალიტიკურ ნაწილს. კერძოდ, პროგრამა ავტომატურად აკეთებს სასამართლოს საქმიანობის სტატისტიკას, როგორც ციფრების სახით, ასევე საქმეების კატეგორიების და თვით ბრალდებულთა ასაკის და სქესის მიხედვით.

აი, ეს და კიდევ სხვა უამრავი სასამართლო საქმიანობა ინარჩუნებს ელექტრონულ სისტემაში, რაც მოსამართლის დროს და ენერჯიას დაზოგავს, მოსამართლეს აღარ მოუწევთ ტექნიკური საკითხების მოგვარებაზე ზრუნვა, ისინი მხოლოდ საქმეზე გამოსატან გადაწყვეტილებაზე იქნებიან სრულად ორიენტირებული, რაც მართლმსაჯულების ხარისხს კიდევ უფრო გაზრდის, - აცხადებს მამუკა ასვლიანი.

ახალი, გამჭვირვალე სისტემის დაწერვით გარდა იმისა, რომ შეუმსუბუქდა შრომა მოსამართლეებს და სასამართლოს სხვა თანამშრომლებს, სასამართლოს ინფორმაცია უფრო ხელმისაწვდომი გახდა მოქალაქეებისთვის. სასამართლოში შესული განცხადება პირდაპირ რეგისტრირდება პროგრამის სპეციალურ გრაფაში - „შემოსული ფოსტის ურუნალში“, სადაც ავტომატურად ინიშნება შეტანის თარიღი, ეძლევა სპეციალური კოდი და ა.შ. პარალელურად, საქმე ხვდება ვებგვერდზე - info.court.ge, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამავე დღიდან მოქალაქეს შეუძლია ნებისმიერ დროს აკრიფოს პაროლი და გააკონტროლოს საკუთარი საქმის მსვლელობა. ყველა მოქმედება, რომელიც საქმეზე განხორციელდება, ვთქვათ, რომელ მოსამართლეს დაეწერა იგი, რა შენიშვნა შეიტანა მოსამართლემ, როგორი განაჩენი ან განჩინება გამოიტანა, ავტომატურად აისახება ვებგვერდზე. აქედან გამომდინარე, მოქალაქეს აღარ სჭირდება ინფორმაციის მისაღებად სისტემაზე დასვლა ტელეფონზე რეკვა ან სასამართლოში სიარული. აქამდე თუ ერთ კონკრეტულ საქმეზე ინფორმაციის გაცემა მხოლოდ მოსამართლის თანამშენს შეეძლო, ამ სისტემის დანერგვის შემდეგ, ამ სისტემის დანერგვის შემდეგ, მოქალაქეს თუ კომპიუტერი არ აქვს, სასამართლოს ნებისმიერი თანამშრომელი მოემსახურება ოპერატიულად, რადგან ელექტრონულ სისტემაში განთავსებულ ინფორმაციის მოძიება ყველა მათგანს შეეძლება. ყველა მოქმედება იქნება საჯარო და ნებისმიერ მოქალაქეს შეეძლება მის საქმეზე მიიღოს დეტალური ინფორმაცია დაუყოვნებლივ.

თუმცა, ეს ყველაფერი არ არის - ახალი სისტემა სამომავლოდ კიდევ უფრო მეტ სიახლეს ითვალისწინებს. „სასამართლო თავის მომხმარებელს კიდევ ძალიან ბევრ სიახლეს შესთავაზებს. პროგრამა ისეთ დონეზეა დახვეწილი, რომ მასში ნებისმიერი სერვისის ჩართვა შეიძლება და ეს პროცესი ეტაპობრივად გაგრძელდება. პროგრამა მუდმივად იხვეწება და მომავლისთვის იგი კიდევ ბევრ ნოვაციას დანერგავს. თუმცა, უნდა ითქვას, რომ მთავარი მოთხოვნა შესრულებულია - კიდევ უფრო სწრაფი, ხარისხიანი და გამჭვირვალე სასამართლო სისტემის ასამოქმედება და ახალი პროგრამა შექმნილია და წარმატებით მუშაობს, - ამბობს დასკვნის სახით მამუკა ასვლიანი.

პროექტს ახორციელებს შპს „ბესტკომპანი ჯორჯია“
ელ-ფოსტა: bestcompany_z@yahoo.com

მაია მიშელაძე
593-51-90-12

არსებობის მანძილზე, საქართველოს ეროვნული ბანკი დამოუკიდებელია — ამას აღიარებს საერთაშორისო სავალუტო ფონდიც, ეროვნული ბანკიცა და ფინანსთა სამინისტროც. შესაბამისად, ნოდარ ხადურის უწყება მონეტარული პოლიტიკის განხორციელებაში არ ერევა და ლარის გაცვლით კურსზე მინისტრს სიტყვას ვერ დააცდენინებთ. რას ფიქრობს რესტორნების მენიუს ყბადაღებულ თემაზე? მუშაობენ თუ არა „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლების ნათესავები სხვადასხვა საჯარო უწყებაში? ატერორებს თუ არა შემოსავლების სამსახური ბიზნესს? რა ხდება ფოთის პორტში? „ვერსიასთან“ ექსკლუზიურ ინტერვიუში, საქართველოს ფინანსთა მინისტრი ნოდარ ხადური ყველა მწვავე კითხვას პასუხობს.

— ბატონო ნოდარ, როგორ აისახება საქართველოს ეკონომიკაზე უკრაინის კრიზისი, განსაკუთრებით იმ ფონზე, როცა ეროვნული ვალუტა საქართველოს სამ ძირითად სავაჭრო-პარტნიორ ქვეყანაში — უკრაინაში, რუსეთსა და თურქეთში გაუფასურდა?

— ეს პროცესი ლარზე ნაკლებად აისახება, რადგან სამივე ამ ქვეყანასთან საქართველოს ვაჭრობა დოლარში აქვს. იმედია, უკრაინაში ვითარება არჩევნების შემდეგ დალაგდება; ახლა ძნელია, ვიმკითხოთ, რა დროგორ იქნება. ლარის საბაჟო-გამშვები პუნქტი დაკეტულია, რაც გარკვეულ პრობლემებს უქმნის ქართულ ექსპორტს, რადგან ექსპორტი ძვირდება. ყველაფერს ვაკეთებთ, ლარის საბაჟო-გამშვები პუნქტი გაიხსნას. ამ მხრივ, ინფრასტრუქტურის სამინისტრო აქტიურად მუშაობს. მთავრობამ გზის გასანაწესებლად, დამატებით 7 000 000 ლარი გამოყო. სამუხაროდ, ყველა ეს გარეეფაქტორი ეკონომიკაზე მოქმედებს, რადგან ქართული ეკონომიკა მცირე და ღიაა. მიუხედავად ამისა, მაინც იმედია ვარ, რადგან მიმდინარე წლის პირველი ოთხი თვე საკმაოდ ოპტიმისტური იყო. მეტიც, წლიური გადასახადების თითქმის 32% პირველ კვარტალში უკვე ამოვიღეთ. შესაბამისად, იმედია, წელს ვითარება, შარშანდელთან შედარებით, გაცილებით უკეთესი იქნება.

— ეკონომიკური აქტივობა, რაც ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის ზრდამ გამოიწვია, რამ განაპირობა?

— ბიზნესი გამოცოცხლდა! არ მინდა ზედმეტად პათეტიკური სიტყვები, მაგრამ ქალაქში მშენებლობები გაგრძელდა, უძრავ ქონებაზე ფასის ზრდა შეინიშნება, რაც ნიშნავს, რომ ხალხს შემოსავალი გაუჩნდა. პარალელურად, ექსპორტი გაიზარდა, სოფლის მეურნეობაშიც ზრდაა, მოსახლეობაში გარკვეული შემოსავლები გაჩნდა... ეს ყველაფერი მეტყველებს, რომ ეკონომიკაში ამოსუნთქვის პროცესია. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ, ბიუჯეტის შეესებარება ნაციონალური მოძრაობის ხერხებს არ ვიყენებთ, არავის ვიჭერთ, არ ვაყაჩაღებთ, ქონებას არ ვართმევთ და შემოსავლების სამსახური ძალიან ცივილურად მუშაობს. ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ ბიზნესსა და სახელმწიფოს შორის დამოკიდებულება ჰარმონიული იყოს, ბიზნესი შემინებული არ არის და ბიუჯეტს ამ შიშის ხარჯზე არ ვესვებით!

— ორიოდე თვის წინ ამერიკის სავაჭრო პალატის თავმჯდომარე ფადი ასლი სწორედ იმ წნეხზე საუბრობდა, რასაც ბიზნესი შემოსავლების სამსახურისგან განიცდის. მისი ორგანიზაციის წევრს კომპანიას შემოსავლები დაუყვადღეს. მეტიც, ფადი ასლიმ ინვესტორებს მოუწოდა, საქართველოში ინვესტიციები არ ჩალონ. ამას როგორ ახსნი?

— შემოსავლების სამსახური კანონის შესაბამისად მოქმედებს. კანონი ითვალისწინებს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას ვალი აქვს და არ იხდის, კომპიუტერული პროგრამის საშუალებით, ავტომატურ რეჟიმში ვრცელდება საგადასახადო გირავნობა ანგარიშებსა და ქონებაზე, თუმცა, თუ კომპანიის წარმომადგენელი მოგვმართავს და დაგვისაბუთებს, რომ შესაძლებლობა აქვს, გააგრძელოს მუშაობა, ე.წ. ყადაღას, უფრო ზუსტად, საგადასახადო გირავნობას ვუხსნი ანგარიშებიდან. ბევრი მიმართულებით ვმუშაობთ, რათა ბიზნესს ჰქონდეს შესაძლებლობა, საბრუნავი სახსრები გააჩნდეს, გაყიდოს პროდუქცია, მიიღოს შემოსავლები, დაასაქმოს ადამიანები. რაც შეეხება ფადი ასლის მოწოდებას, როდესაც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა პროგრამის — „ანარმოე საქართველოში“ პრეზენტაცია

ექსკლუზიური ინტერვიუ ნოდარ ხადურთან

დადის თუ არა რესტორნებში, რაცომ არ დასაქმებს უმუშევარ მუღღებსა და დის ქმარს და რაცომ ყიდის ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო გარგარს?

გამართა, მეორე დღესვე გამოვიდა ბატონი ფადი და ბრძანა, რომ საქართველოში ბიზნესს დამატებითი მხარდაჭერა არ სჭირდება. მაღლობა დღემთს, მის მოწოდებებზე რეაგირება არ არის, რადგან ეკონომიკური ბლოკის მინისტრებს ბევრ ბიზნეს-მენტთან გვაქვს კომუნიკაცია და ისინი დიდ ინტერესს იჩენენ. საქართველო ბიზნესისთვის მიმზიდველია. 27 ივნისის შემდეგ, როცა ასოცირების ხელშეკრულებას ხელს მოვაწერეთ, კიდევ უფრო მიმზიდველი გახდება. ეს პატარა ეკონომიკა, რომელიც გარეეფაქტორების ზეგავლენას განიცდის, ერთიანი, დიდი ეკონომიკური სივრცის ნაწილი გახდება. საქართველოში წარმოებულ ნებისმიერ პროდუქციას მიეცემა შესაძლებლობა, ყოველგვარი ბარიერის გარეშე, უზარმაზარ ევროპულ ბაზარზე შევიდეს.

— როგორც ფინანსთა მინისტრს, არ მიგაჩნიათ, რომ საჯარო მოხელეებისა და თანამდებობის პირების არაადეკვატურად მაღალი ხელფასები, პრემიები და თანამდებობრივი სარგო სახელმწიფო ბიუჯეტს მძიმე ტვირთად აწევა?

— ძალიან რთული თემაა, რომელიც ბევრი მითქმა-მოთქმის საფუძველი გახდა. არ მინდა, ინფორმაციის გავრცელების წესები დავარდლო, ვერც პირად ინფორმაციას ვაგვიკმ, მაგრამ დღევანდელ მინისტრებს, ჯერადად ნაკლები ხელფასი და პრემია აქვთ ერთად, ვიდრე მათ წინამორბედებს ჰქონდათ. ეკონომიკური ბლოკის ერთ-ერთ მინისტრს სამჯერ ნაკლები ხელფასი აქვს, ვიდრე მისი წინამორბედი იღებდა, ეკონომიკური ბლოკის მეორე მინისტრს ექვსჯერ ნაკლები ხელფასი აქვს და ეს რეალობაა. მძიმე სოციალური ფონია, მაგრამ, როგორც კი ხელისუფლებაში ბატონი ბიძინა ივანიშვილი მოვიდა, მინისტრების ხელფასები გათანაბრდა და წელსადაც მეტია, პრემია საერთოდ არ გაცივდა. როგორც კი ბატონი ირაკლი ლარიბაშვილი პრემიერ-მინისტრი გახდა, მინისტრებს ხელზე ასაღები ხელფასები 1 000 ლარით შეგვიმცირდა.

მესმის, იმ ადამიანისთვის, რომელსაც ძალიან დაბალი ხელფასი და პენსია აქვს, მინისტრების ხელფასები მაღალია, მაგრამ იაფი ბიუროკრატია ქვეყანას ძვირი უჯდება. შევარდნაძის მთავრობის მინისტრებს 25-ლარიანი ხელფასი ჰქონდათ, მაგრამ საკმაოდ კარგად ცხოვრობდნენ და დღემდე კარგად გრძნობენ თავს.

კარგად ვიცი, როგორ ცხოვრობს ხალხი და არავისგან ამის სწავლება არ მჭირდება. სახლში ორი პენსიონერი მყავს, რომლებიც ამ პენსიას ელოდებიან. ვცხოვრობ გარეუბანში, გლდანში, სადაც ბევრი სოციალურად დაუცველია, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ყველა შევუმციროთ ხელფასი. როდესაც ხელისუფლებაში მოვედით, 110 ლარი იყო პენსია, ოთხ თვეში 125 ლარამდე, შემდეგ ოთხ თვეში — 150 ლარამდე გავზარდეთ. ბევრი არ არის, მაგრამ უნამუსოა, როდესაც გვეუბნებიან, რომ პენსია არ გავვიზარდია.

სამხედრო მოსამსახურეების ხელფასები გავზარდეთ, 500-ლარიანი დახმარება შემოვიღეთ იმ ოჯახებისთვის, რომელთა წევრიც ომში დაიღუპა, არც ეს არის ბევრი, მაგრამ რაღაც ხომ გავაკეთებთ? სოციალური შემწეობა გავაორმაგეთ, ლტოლვილთა დახმარებები გავზარდეთ, საყოველთაო დაზღვევა შემოვიღეთ და ადამიანებს დღეს ექიმთან წასვლა შეუძლიათ. მეტიც, ოპერაციის გასაკეთებლად ძროხების გაყიდვა და სახლის იპოთეკით დაგირავება აღარ უწევთ. პირველად საქართველოში, მშობიარობა უფასო გახდა, ყველა ბავშვმა მიიღო უფასო სახელმძღვანელო, უნივერსიტეტებში უფასო ფაკულტეტები შემოვიღეთ, ეს ყველაფერი ერთ წელიწადში გაკეთდა, მაგრამ ვიცი, საკმარისი არ არის. 9 წლის კი არა, 19 წლის განმავლობაში არაფერი გაუკეთებიათ. გვარებს ჩამოგითვლით ნაციონალურ მოძრაობაში, რომლებიც 1991-დან 2012 წლამდე ხელისუფლებაში იყვნენ და დღეს იმაზე საუბრობენ, რომ ვილაგამ დაპირება არ შეასრულა. პატარა სოფელი და სახლი მაქვს საოკუპაციო ხაზთან ახლოს, ბებიაჩემისა და პაპაჩემის საფლავებიდან 50 მეტრში მავთულხლართებია და კარგად ვიცი, ამ ხალხს რა სჭირდება. მათ გზა, წყალი, ელექტროენერჯია უნდათ და ამ ყველაფერს ვაკეთებთ. წინა ხელისუფლებას საერთოდ არ ახსოვდა ეს სოფლები. დღეს გამოდიან და მენტორული ტონით გვასწავლიან ჭკუას ისინი, რომელთა ხელისუფლებაში ყოფნის დროს, კინალამ ეკონომიკა დაინგრა, მაგრამ ქართული სოფელი ნამდვილად განადგურდა.

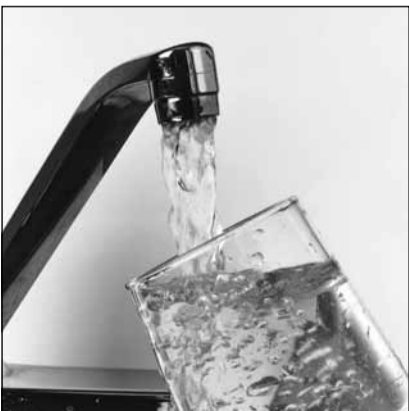
— ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ცენტრმა სასამართლოში თქვენ წინააღმდეგ საჩივარი შეიტანა, რადგან კონკრეტული თანამდებობის პირების ხელფასების, პრემიების, მივლინებისა და „როუმინგული“ მომსახურების შესახებ ინფორმაცია მოითხოვა, თქვენ კი მხოლოდ ჯამური ინფორმაცია მიანოდეთ. საჯარო ინფორმაცია რატომ დამალეთ?

— ეს ინფორმაცია გასაიდუმლოებული არ არის, მაგრამ თითოეულ საჯარო მოხელეს ვალდებულება აქვს, საჯარო დეკლარირება გააკეთოს. ყველა საჯარო მოხელე, მათ შორის თქვენი მონა-მორჩილიც, დეკლარირებას კანონით დადგენილი წესით ვახორციელებთ. დაელოდონ დეკლარაციებს და იქ ნახავენ ყველაფერს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ერთიანი მონაცემები მივეცი. 2013 წელს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ, „როუმინგში“ 1 400 ლარი დახარჯა. არადა, წინა ხელისუფლების პირობებში, 1 400 ლარს ერთი მინისტრი, ან ერთი თანამდებობის პირის მეუღლე ხარჯავდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებს „როუმინგში“. არც ერთხელ ბიზნესკლასით არ მიფრენია იმის მიუხედავად, რომ კანონით გვეკუთვნის. კარგად ვხედავ, ამ ქვეყანაში რა შეიძლება და რა არა.

ვიცი, რესტორნების ყბადაღებულ თემაზეც მკითხავთ და ბარემ თავად გეტყვით, რომ ეს ყველაფერი ამაზრზენია. ამ ინფორმაციას ხომ იმ ქვეყნების საელჩოებშიც კითხულობენ, რომელთა მინისტრებიც საქართველოში ჩამოდიან? ახლა მივიღვარ ჰაავაში.

პერსონალი

„ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“ სამ სოფელს დავალთანებას ჩამოაწერს

კომპანიის ინფორმაციით, „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“ დღემთის რაიონის სამი სოფლის — აბანოსხევის, წითელსოფლისა და ჭოპორტის მცხოვრებლებს მოხმარებული სასმელი წყლის საფასურის გადაუხდელობით დაგროვილ დავალიანებებს ჩამოაწერს. ასე ეხმაურება „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“ საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, ირაკლი ლარიბაშვილის მცხეთა-მთიანეთის რაიონის მოსახლეობასთან შეხვედრას.

მიუხედავად იმისა, რომ აბანოსხევი, წითელსოფელი და ჭოპორტი არ შედის თბილისის ადმინისტრაციულ საზღვრებში, მათ წყალმომარაგებას, წყალსადენის სისტემების ტექნიკური მოწყობიდან გამომდინარე, „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“ ახორციელებს. სამივე სოფლის მოსახლეობას წყალმომარაგების მომსახურებაზე დავალიანება 2011 წლის 1 იანვრიდან 2014 წლის მაისის ჩათვლით დაუგროვდა. ამ პერიოდში აბანოსხევის 405 მოსახლის მიერ დაგროვილი წყლის დავალიანება დაახლოებით 15 000 ლარია, წითელსოფლის 305 მოსახლეს კომპანიის 16 700 ლარი მართებს, ჭოპორტის 480 მაცხოვრებელს კი — 45 100 ლარი.

„ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“ საკითხის საფუძვლიანად შესწავლის შემდეგ, ითვალისწინებს შექმნილ მდგომარეობას და იმ ფაქტსაც, რომ აღნიშნული სოფლების მაცხოვრებლებს, ეკონომიკური მდგომარეობის გამო, უძნელდებათ დაგროვილ დავალიანების დაფარვა და პარალელურად, მიმდინარე გადასახადის გადახდა. კომპანია მათ დავალიანებას ჩამოაწერს, პირობით, თუ ისინი მიმდინარე წლის ივნისიდან რეგულარულად გადაიხდიან ყოველთვიურად დარიცხულ მიმდინარე გადასახადს.

bpn.ge

დასასრული მე-7 გვერდზე

„საქართველოს ბანკის“ მეორე საბრანტო კონკურსი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვების მხარდასაჭერად

„საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი“ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვების მხარდაჭერასა და მათზე ზრუნვას განაგრძობს. ფონდმა ამ მიზნით გამოყოფილი 1 მილიონი ლარის მოცულობის დაფინანსების ფარგლებში, მეორე საბრანტო კონკურსი გამოაცხადა.

კონკურსში განაცხადების შეტანა შეუძლიათ საინიციატივო ჯგუფებს, არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და სხვა დაწესებულებებს, რომლებიც შშმ ბავშვთა საკითხებზე მუშაობენ. მეორე საბრანტო კონკურსი მონაწილეობის უფლება აქვთ ასევე თემებს, ამხანაგობებსა და სამეზობლოებს.

პროექტები მიმართული უნდა იყოს შშმ ბავშვებისთვის ადაპტირებული გარემოს შექმნაზე, საგანმანათლებლო აქტივობაზე და ბავშვების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობაზე.

კონკურსში გამარჯვებულ 10-მდე პროექტს, შესაბამისი მიმართულების ექსპერტებით დაკომპლექტებული დამოუკიდებელი ჟიური 2014 წლის 1 ივლისამდე გამოავლენს. თითოეული გრანტის მოცულობა 25,000 ლარამდე განისაზღვრება. გამარჯვებული პროექტებს მონიტორინგს „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი“ გაუწევს.

საქართველოში ათი ათასზე მეტი ბავშვაა, რომლებიც მხოლოდ სახლი გრძობენ თავს კარგად. „საქართველოს ბანკის“ „სიცოცხლის ხემ“ კი დაამტკიცა, რომ შეზღუდული შესაძლებლობების არსებობს, არსებობს მხოლოდ შეზღუდული შესაძლებლობების გარეშე. ამ ფონზე, „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდის“ მიზანია, შექმნას ისეთი გარემო, რომელიც შშმ ბავშვებს საკუთარი შესაძლებლობების გამოვლენაში დაეხმარება.

პირველი საბრანტო კონკურსი „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდმა“ 2014 წლის თებერვალში გამოაცხადა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვების მხარდაჭერის მიზნით 13 პროექტი დააფინანსა, საერთო მოცულობით 300 000 ლარი. ყველა პროექტი უკვე დაწყებულია და რამდენიმე მათგანი დასრულების ფაზაში შედის. უკვე მოეწო მიმე აუტისტური სპექტრის მქონე მოსწავლეებისთვის სპეციალური სასწავლო კლასი თბილისის 198-ე და 200-ე საჯარო სკოლებში, ასევე დამონტაჟდა ეტლით მოსარგებლე შშმ ბავშვთათვის ადაპტირებული პირველი საქანელა თბილისში, ზოოპარკის ტერიტორიაზე. ამიერკავკასიის მასშტაბით ეს პირველი საქანელა ეტლით მოსარგებლე ბავშვებისათვის. პირველი საბრანტო კონკურსში „სარეაბილიტაციო საშუალებათა განვითარების ცენტრმა“ წარადგინა. ეტლით მოსარგებლე ბავშვებისთვის ადაპტირებული საქანელები სულ საქართველოს შვიდ გასართობ პარკში დაიდგმება. ოთხი მათგანი თბილისში იქნება, სამი — ურეკში, ბათუმსა და ქუთაისში. საქანელებით გართობა ნებისმიერი მსურველისთვის უფასო იქნება.

გარდა ამისა, დაფინანსდა ისეთი მნიშვნელოვანი პროექტები, როგორებიცაა დედაენისა და მათემატიკის განმავითარებელი კრებულის გამოცემა, სენსორული სათამაშოებისა და მათი დამზადების სახელმძღვანელო შექმნა, ჟესტების ენის ონლაინ-ლექსიკონი. სოფელ გრემში შშმ პირთა თემისთვის ჭას რეაბილიტაცია ჩატარდა. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ შშმ ბავშვების მონაწილეობით თეატრალური წარმოდგენა „ჰელადოს“ დაიდგმება. ანაკლიის თემში მცხოვრებლებმა კი „სიცოცხლის ხის“ დახმარებით, შშმ ბავშვებისთვის ანაკლიის სკოლის ადაპტაცია მოახდინეს, ბავშვებს ეტლები შეუძინეს და ახლა ანაკლიაში ყველა ბავშვი სკოლაში დადის და თავს გარიყულად აღარ გრძობს. საბრანტო კონკურსის ყველა გამარჯვებულ პროექტს „სიცოცხლის ხის“ სტატუსი ენიჭება, რაც ზრუნვისა და კეთილი საქმის კეთების სიმბოლოს წარმოადგენს.

მეორე საბრანტო კონკურსში წარმოდგენილი პროექტებიც მიმართული უნდა იყოს შშმ ბავშვებისთვის ადაპტირებული გარემოს შექმნაზე, საგანმანათლებლო აქტივობაზე და ბავშვების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობაზე. გამარჯვებული პროექტების განხორციელებას მონიტორინგს გაუწევს „სა-

ქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი“. „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდის“ დირექტორმა **თორნიკე გურუშვა** განაცხადა: **„მიხარია, რომ უკვე მეორე საბრანტო კონკურსი გამოაცხადდა, პროექტების წარმოდგენა შეუძლია ყველას, სამეზობლოს, სოფელს, თემს, ვისაც აქვს იდეა და სურვილი პოზიტიურად შეცვალოს გარემო შშმ-ს ბავშვებისთვის. არ ვაფინანსებთ სამედიცინო სახის პროექტებს, კონფერენციებს, საზღვარგარეთ მოგზაურობას. ჩვენ გვჭირდება მდგრადი პროექტები, რომლებიც შშმ ბავშვებს ცხოვრებას გაუხალისებს“.** საკონკურსო განაცხადები მიიღება 29 მაისიდან 15 ივნისის 18:00 სთ-მდე, რისთვისაც კონკურსში მონაწილეობის მსურველებმა საჭირო დოკუმენტაცია უნდა გაგზავნონ ელფოსტაზე: grants@bng.ge. მეორე საბრანტო კონკურსში მონაწილეობისთვის საჭირო დოკუმენტაციის ჩამონათვალი და სხვა დამატებითი ინფორმაცია განთავსებულია ვებგვერდზე: www.tree.ge. კონკურსში მონაწილეობის მსურველებს ასევე შეუძლიათ დაუკავშირდნენ „საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდს“ ნომერზე — 2 444 493.

ნინო ლურსმანაშვილი

მინისტრის ტრიზუნა

ექსკლუზიური ინტერვიუ ნოდარ ხალუაშვილთან

მე-6 გვერდიდან

ჰოლანდიის ფინანსთა მინისტრს უნდა შეეხებოდ, რომელიც შარშან, ზუსტად ამ დროს თბილისში იყო ჩამოსული, კოლეგებთან ერთად, აქ 15 ქვეყნის ფინანსთა მინისტრი, ცენტრალური ბანკების მმართველები და მათი თანმხლები პირები ჩამოვიდნენ. ეს ხალხი კახეთში ექსკურსიაზე წავიყვანეთ და შემდეგ ვასაღებთ, აბა, რა უნდა გაგვეკეთებინა? ექსკურსიის ხარჯი გასწია და 150-ლარიანი ამონაწერი ამიფრიალეს.

შესაძლოა, მენიუზე ბევრი ვიკამათოთ, როგორი უნდა იყოს. ჯერ ბრალი დაგვდეს, ბევრიაო, მერე გვისაყვებოდეს, ცოტააო. ისიც კი თქვეს, სალათი „ოლივიე“ რატომ შეიტანეთ მენიუში, რუსულიაო. შემოიღია გაჩვენოთ ჩემი ვიზიტის პროგრამა, საინდელის განმავლობაში სამი მიღება პრემიერ-მინისტრის, ფინანსთა მინისტრისა და ცენტრალური ბანკის მმართველის სახელით. ეს არის პროტოკოლი, სხვანაირად არ შეიძლება. თანაც ის დროც მახსოვს, როდესაც სტუმრებს, უკაცრავად, მაგრამ შენერილი ფულით მასპინძლობდნენ. ფინანსთა მინისტრს თავისი მეგობარი რესტორანში არ წაუყვანია.

ვერ გეტყვით, რომ არ ვსადაილობ, მაგრამ, როდესაც მეგობრებთან ერთად ყოფნა მინდა, სახლში ვშლით სუფრას, რადგან რესტორნებში საერთოდ არ დავდივარ. არც „მასაჟისტკა“ ჩამომიყვანია სახელმწიფოს ხარჯით, არც მაიმუნის ტვინის დელიკატესები მიმიტანია სუფრაზე და არც კლუბ „დივანი“ წამიყვანია არც ერთ დღეც. კახეთში წავიყვანეთ ექსკურსიაზე და ტრადიციული, ქართული კერძებით გაუმასპინძლდით, მათი განწყობაც ვიცი, მოსწონთ კარგი, გემრიელი ქართული სამზარეულო და ღვინო.

ჩვენ თუ ასეთი ღონისძიებებს არ ჩავატარებთ და ქვეყნის ცნობადობას არ გავზრდით, ინვესტირებს როგორ მივიღებთ? დედეგაციას კონცერტი გაუმართეს და ანსამბლ „რუსთავს“ ფული გადაუხადესო, აბა, ვის გადაუხადეთ? სწორედ „რუსთავს“, „სუხიშვილებს“ და „ერისონს“ უნდა გადაუხადოთ, რომ ქართული კულტურა წარმოაჩინონ.

— **ბატონო ნოდარ, „ქართული ოცნების“ წარმომადგენლების ბიძაშვილები, მამიდაშვილები, ახლობლები, ნათესავები მართლა მუშაობენ სხვადასხვა სამინისტროში არსებულ სისპ-ებსა და შპს-ებში?**

— როდესაც ექსპრეზიდენტის ადმინისტრაციის უფროსის

ყოფილი მოადგილე, რომლის მეუღლე თბილისის ერთ-ერთი რაიონის გამგებელი იყო, აცხადებს, რომ ახლა ადგილი აქვს ნე-პოტიზმს, უკაცრავად, მაგრამ მისი მეუღლე გამგებლად რატომ მუშაობდა? თბილისის მერის მეუღლე პრეზიდენტის მრჩეველი რატომ იყო? წინა ხელისუფლების პირობებში, მამა-შვილებისა და ძმების ამბები არ გაგიგიათ? არ გამოვიცხავ, რომ შესაძლოა, სადღაც ვილატის ნათესავი მუშაობს. მაგალითად, ხაშურში, გამგებლის მოადგილეზე ამბობენ, რომ ჩემი დეიდაშვილია, არადა, დედაჩემს და არ ჰყავს, წარმოშობით ხაშურელია და ნახევარი ხაშური ან ჩემი ბიძაშვილია, ან დეიდაშვილი, აბა, რა ვქნათ? არ დამინიშნავს ის კაცი, არ ჩაერეულვარ, იმ ადამიანმა იბრძოლა, იბრძობა, ინვალია და ამის გამო დანიშნეს. მოგვიანებით მოვიკითხე და მართლა ნათესავი აღმოჩნდა, მაგრამ იმის გამო, რომ ნათესავია, არც მოადგილე დამინიშნავს და არც რომელიმე სსიპ-ის უფროსად. ფინანსთა სამინისტროში 4 000 კაცი მუშაობს, ამ 4 000 კაცში ვილატ ჩემი ნათესავი რომ აღმოჩნდეს, რა ვქნა, ფინანსთა მინისტრად რომ დავინიშნე, სამსახურიდან უნდა გამეგლო?

ჩემი მეუღლე და დის ქმარი უმუშევრები არიან, ვერ ვუკეთებ სამსახურს, რადგან ამას მთელი ამბავი მოჰყვება. მირჩენია, ჩემი მეუღლე სახლში იჯდეს და ბავშვებს მიხედოს, ვიდრე კიდევ ერთი, არაფრისმომცემი თემის საფუძველი გახდეს, თორემ არც განათლება აკლია ჩემს მეუღლეს და არც პროფესიონალიზმი.

— **სახელმწიფოს ბალანსზე არსებული მეურნეობები ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს გადაეცა და ახლა ამ მეურნეობაში მოყვანილ გარგარს მართლა ყიდით?**

— ფინანსთა სამინისტრო კი არა, გარგარს ფინანსთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტო ყიდის, რომელიც იმიტომ შეიქმნა, სახელმწიფო ქონება განკარგოს, მას სხვა ფუნქცია არ აქვს. ეს ქონება, ანუ კერძო მეურნეობები ბატონმა ბიძინამ სახელმწიფოს აჩუქა. ამ მეურნეობებიდან შემოსული თანხა, მთლიანად ბიუჯეტის კენ უნდა წარიმართოს. მექანიზმი კი ის არის, რომ სახელმწიფოს სასარგებლოდ მიქცეული ქონება, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საჯარო სამართლის იურიდიულმა პირმა — მომსახურების სააგენტომ უნდა გაყიდოს. თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ ფინანსთა სამინისტროს თანამშრომლები დახლთან დგანან და გარგარს ყიდნიან. არა, ისინი საბითუმო ორგანიზებას უწევენ და ამ გარგარს ჩვეულებრივი მალაზიები ან ინდენარმეები ყიდნიან.

— **ფოთის ნავსადგურის მმართველი, დანიური „აი პი ემ ტერმინალი“ 44 სატერმინალი, ლოგისტიკურ კომპანიას აიძულებს, ტვირთი მხოლოდ მის კუთვნილ ტერმინალში განაწილდეს, რასაც ამ კომპანიების პროტესტი მოჰყვა. თურმე, მხოლოდ თქვენი ერთი ბრძანება საჭირო, რომ 2010 წელს, შემოსავლების სამსახურის მაშინდელი უფროსის, გოგა ცხაკაიას ზეპირი განკარგულება გაუქმდეს...**

— თუ ზეპირი განკარგულებაა, მის გაუქმებას ბრძანება არ სჭირდება. ამ პრობლემაზე წელიწადნახევარი ვმუშაობ, მაგრამ ეს თემა ფინანსთა სამინისტროს არ ეხება, საუბარია ფოთის პორტის პრივატიზებაზე და ეს ეკონომიკის სამინისტროს კომპეტენციაა. ვიცი, გიორგი კვირიკაშვილის უწყება, კომპეტენციის ფარგლებში, ამ თემაზე მუშაობს და ანტიმონოპოლიური კანონ-მდებლობაც მიღებულია. თუმცა გოგა ცხაკაიას, ან ნებისმიერი სხვა პირის ზეპირი ბრძანება, 2012 წლის 25 ოქტომბერს გაუქმდა! ამის შემდეგ, არცერთი თანამდებობის ზეპირი განკარგულება არ მუშაობს. მხოლოდ კანონი, წესი, ბრძანება და ხელშეკრულება მოქმედებს.

ძალიან მინდა, ყველა გადამზიდავი თანაბარ პირობებში იყოს, მაგრამ პრივატიზების პირობას, რომლითაც თავის დროზე, ფოთის პორტი გაიყიდა, ფინანსთა მინისტრი ვერც ბრძანებით, ვერც ზეპირად და ვერც წერილობით შეცვლის. გამორიცხულია, რომელიმე გადამზიდავს განვალბედეთ, სხვებს კი განსაკუთრებულ პირობებს ვუქმნიდეთ. მაქსიმალურად ვცდილობთ, ის გაფუჭებული საქმე გამოვასწოროთ, რაც ჩავიბარეთ.

ჩვენმა ხელისუფლებამ ჩაიბარა საბაჟო, სადაც ტვირთებს წვავდნენ, მაღალი ძაბვის დენს უშვებდნენ, რომ აპარატურა გაენადგურებინათ, ჩავიბარეთ საბაჟო, სადაც ანტენებს აპატირებდნენ! ჩავიბარეთ ქვეყანა, სადაც ბიზნესმენების ცოლებს იჭერდნენ და მიველად აჰყავდათ, რათა გადასახადები გადაეხადათ, სადაც ადამიანებს აიძულებდნენ, სხვის მიწაზე უნებართვოდ, უპროექტოდ აეშენებინათ. თქვენ იცით, ანაკლიის საფეხმავლო მილის მშენებლობის ნებართვა მხოლოდ მთავრობის ნიშნად მიზეზად იყენებდით, რომელიც ორჯერ წყალმა წაიღო, სამჯერ ააშენეს და 17-ჯერ გახსნეს! აი, ასეთი ქვეყანა ჩავიბარეთ და ახლა ნელ-ნელა ვალაგებთ, რომ ჯერ ნებართვა გავცეთ, შემდეგ პროექტი გაკეთდეს და ბოლოს მშენებლობა დაიწყოს.

„ხალხმა სამართლიანობის აღგენა ქუჩაში არ უნდა დაიწყოს“

რაცომ შესთავაზა მაჭორიჭარად კენჭისყრა კახა კადაძემ და რას ჰპირდება გდანის ამომრჩევებს მურთაბ შედია

რუსუდან შელია
557-100-768

დამოუკიდებელი ქართული ფეხბურთის ისტორიაში ერთ-ერთი გამორჩეული მცველი იყო და საკლუბო თუ სანაკრებო დონეზე არაერთი შთამბეჭდავი მატიჩი ჩაატარა. დღეს გდანის კენტ რაიონებში „ქართული ოცნების“ მაჭორიჭარობის კანდიდატია და საკრებულოში დეპუტატობისთვის ემზადება. რატომ გადაწყვიტა ფეხბურთიდან პოლიტიკაში გადასვლა, აშანტაჟებდნენ თუ არა ნაციონალები და რას პირდება მომავალში საკუთარ ამომრჩევებს, „ვერსიას“ ფეხბურთელი, „ქართული ოცნების“ მაჭორიჭარობის კანდიდატი მურთაბ შედია ესაუბრა.

— ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნები ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი ეტაპია. მართალია, პირველი ოქტომბრის შემდეგ ხელისუფლება შეიცვალა, მაგრამ ყველამ კარგად იცის, რომ მერიისა და გამგებებში ისევ ნაციონა-

ლური მოძრაობის წარმომადგენლები არიან. შესაბამისად, აღნიშნული უწყებები ხალხს არ ემსახურება, პირიქით, საბოტაჟის რეჟიმში მუშაობენ და ამიტომაცაა მნიშვნელოვანი, 15 ივნისს მოსახლეობამ საკუთარი პოზიცია დააფიქსიროს. ისე, ისიც ფაქტია, რომ „ქართული ოცნების“ პიარი ზედმეტად არ აქტიურობს და ამ დროს საქმის კეთებას უთმობს. წელიწადნახევრის განმავლობაში უამრავი სასიკეთო საქმე გაკეთდა, კერძოდ, მოსწავლეებს უფასო ნივთები დაურიგდათ, საყოველთაო დაზღვევა ამოქმედდა, უმაღლეს სასწავლებლებშიც ფაკულტეტების ნაწილი უფასო გახდა. არადა, ნაციონალები ერთ გაკეთებულ საქმეს ათად წარმოაჩენდნენ ხოლმე — ტელევიზორში სულ სხვა საქართველოს ვუყურებდით, რეალურად კი, რადიკალურად განსხვავებულ სახელმწიფოში ვცხოვრობდით.

— ეს ნიშნავს, რომ ხელისუფლებას ხალხთან ნაკლები კონტაქტი აქვს?

— ამ შემთხვევაში, ინფორმაციის ნაკლებობის პრობლემაა. დალაგებულ ქვეყანაში მსგავსი დამოკიდებულება მართლაც მისასაღებელია, თუმცა საქართველოში ეს ეტაპი ჯერ არ

დამდგარა. დარწმუნებული ვარ, საზოგადოებას ისიც კარგად ესმის, რომ დანგრეული ქვეყანა ერთ წელიწადში ვერ აშენდება, თუმცა მაქვს იმედი, ეტაპობრივად ყველა პრობლემას ერთად დავძლევთ.

— ისე, პოლიტიკაში მოსვლა რატომ გადაწყვიტეთ?

— საკრებულოში მაჭორიჭარი დეპუტატის სტატუსს პოლიტიკად არ მივიჩნევ. ვფიქრობ, ეს უფრო მეურნისა და მენეჯერის პოზიციაა — მოსახლეობის პრობლემები საკრებულო-სა და მერიამდე უნდა მივიტანო და მათ გადაჭრაზე ვიზრუნო.

— თუმცა, სავარაუდოდ, სხდომებზე ნაციონალურ მოძრაობასთან პოლიტიკური დებატებიც მოგიწევთ.

— ისიც კი არ ვიცი, საერთოდ შეძლებს თუ არა ნაციონალური მოძრაობა საკრებულოში შესვლას, ვფიქრობ, ნორმალურად მოაზროვნე ადამიანმა ნაციონალურ მოძრაობას მხარი არ უნდა დაუჭიროს. მათი მმართველობის ცხრა წელი ქვეყნისთვის ჯოჯოხეთი იყო — შანტაჟი, უკანონო დაჭერები, მოსმენები და ა.შ. საზოგადოებას ბინძური ხრიკებით ატყუებდნენ. დღეს სულ სხვა ვითარებაში ვცხოვრობთ. წინასწარჩევნო კამპანია აბსოლუტურად თავისუფალ გარემოში მიმდინარეობს — ხალხს თავისუფალი არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობა აქვს.

— წლების განმავლობაში საკმაოდ წარმატებული ბიზნესმენი იყავით. ნაციონალური მოძრაობის მმართველობის პერიოდში ზენოლა თქვენზეც ხორციელდებოდა?

— ამის განხილვას არ დავინწყებ, თუმცა ჩემ პოლიტიკურ პოზიციას 2005 წლიდან ვაფიქსირებ. ნაციონალური მოძრაობის წევრები ქვეყნის აშენებას ძალის გამოყენებით ცდილობდნენ, თუმცა საბოლოოდ, ყველაფერი დაანგრიეს. პროკურატურაში მათ წინააღმდეგ უამრავი საქმე შესულია. არ გვინდა, მათ დავემსგავსოთ, ამიტომ თითოეულ საქმეს მაქსიმალურად სამართლიანად იძიებენ. საზოგადოებას კარგად ახსოვს, ვარდების რევოლუციის შემდეგ ნაციონალური მოძრაობის წევრები ყოფილ მაღალჩინოსნებს ხან აეროპორტში აკავებდნენ, ხანაც საძინებელში უცვივებდნენ და ხელბორკილს ოჯახის წევრების თანდასწრებით ადებდნენ. სამწუხაროდ, საზოგადოება ამას მაშინ არ აპროტესტებდა, რის გამოც, ნაციონალური მოძრაობის დიქტატორული რეჟიმი ჩამოყალიბდა. ვინც დანაშაული ჩაიდინა, უნდა დაისაჯოს, მაგრამ ყველაფრის გარკვევას დრო სჭირდება.

— სანამ პროცესი ლოგიკურ დასასრულამდე მივა, კიდევ ერთი ნაციონალი ლიტერატურულ კავშირში ცემის.

— დიას, ჯერ კიდევ იყო, შემდეგ ჭიანჭველი, მაგრამ მიმაჩნია, რომ ხალხმა სამართლიანობის აღგენა ქუჩაში არ უნდა დაიწყოს, ეს საკმაოდ მძიმე შედეგებამდე მიგვიყვანს. ახლა პროკურატურაშიც ორხელისუფლებიანობაა, თუმცა ეს სისტემა მალე გამოსწორდება. საბოტაჟის ნიშნებს ვხედავ მაშინაც, როცა თანამდებობის პირები კოლოსალურ პრემიებს იწერენ. მერწმუნეთ, ეს პროცესიც მალე დალაგდება. პირველ რიგში, გარემო უნდა დალაგდეს. თუნდაც ეკონომიკური მიმართულებით. იმისთვის, რომ საქართველოში ფულის დაბანდება იწვევს დანაშაულებს, აქ შესაბამისი პირობები უნდა შეიქმნას. პირველ ოქტომბრამდე კი, თუ „ხელისუფლების ბიზნესმენი“ არ იყავი, საქმეს ვერ გააკეთებდი. ახლა მმართველი გუნდი ყველაფერს აკეთებს, ბიზნესს თავისუფალი გარემო შეუქმნას, ქვეყანაში ინვესტორი შემოიყვანოს და შესაბამისად, ხალხიც დასაქმდეს.

— ისე, საპარლამენტო არჩევნებამდე ნაციონალური მოძრაობის ლიდერები ამომრჩეველთან შეხვედრებს თქვენ რესტორნებში ატარებდნენ.

— ამაში უჩვეულო არაფერია. მაშინ შეხვედრები თბილისის თითქმის ყველა რესტორანში იმართებოდა, თუმცა, როგორც გითხარით, ჩემი პოლიტიკური პოზიციის შესახებ მათ კარგად იცოდნენ. სამეგობრო და საახლობლო წრეში ამაზე მუდმივად ვსაუბრობდი.

— თუმცა დაკავებული გიორგი დემეტრაძის მიმართ სოლიდარობა საჯაროდ არ გამოგიტყვამთ?!

— სოლიდარობა ღია და ვაფიქსირებ, ხელმოწერებიც შევადგოვით, თუმცა მაშინ ყურადღება არავინ მოგვაცქია. გიორგი დემეტრაძის კრიმინალად გამოცხადება მხოლოდ გათვლილი პროვოკაცია იყო, რომ სხვებზე გაეფრთხილებინათ. პირველ რიგში, მისი დაკავება კახა კალაძეს უკავშირდებოდა, რადგან ყველამ კარგად იცის, რომ დემეტრაძე და კალაძე წლებია უახლოესი მეგობრები არიან.

— „ქართული ოცნების“ სიაში კახა კალაძის რეკომენდაციით მოხვდით?

— დასამალი არაფერია, კანდიდატად კენჭისყრა მართლაც კახი შემომთავაზა. დიდი ხანია ვმეგობრობთ. ფეხბურთის გარდა, მენეჯმენტშიც საკმაოდ დიდი გამოცდილება მაქვს. როცა საქმეს ხელს ვკიდებ, ბოლომდე მიმიყვას. ეს კახიმაც კარგად იცის და ჩემზე აქცენტიც, სავარაუდოდ, ამიტომ გააკეთა.

— თქვენ ამომრჩევებს რას პირდებით?

— გდანის რაიონში უამრავი პრობლემა დაგროვდა. მოსახლეობას ნაკვეთები დასარეგისტრირებელი აქვს, ასევე სახურავების უმრავლესობა შესაკეთებელია. მოსახლეობას გაზის პრობლემაც აქვს. მართლა მინდა, ოთხი წლის შემდეგ ჩემ შვილებს ამაყად ვუთხრა — ეს ყველაფერი მამამ გააკეთა. ახლა ჩემი თავის კონკურენტი მხოლოდ თავადვე ვარ — მთავარია, შეცდომა არ დაუშვა და ხალხისთვის მიცემული დაპირებები მაქსიმალურად შევასრულო.

ნოვაცია

ასი მილიონი საქართველოს მოსახლეობას, ტექნიკის განსახლებლად სმაილისგან და ვითიბი ბანკის უპრეცედენტო შეთავაზება

მაღაზიათა ქსელი „სმაილი“ და „ვითიბი“ ბანკი 29 მაისიდან საზოგადოებას განვადების ახალ აქციას სთავაზობს. მომხმარებლებს შესაძლებლობა ეძლევათ, მათთვის სასურველი ნებისმიერი საოჯახო ტექნიკა შეიძინონ — სულ რაღაც ერთ წუთის განმავლობაში „ვითიბი“ ბანკისგან განსხვავებული და საგრძნობლად გამარტივებული პირობებით უპროცენტო განვადება მიიღონ. განსაკუთრებით ალსანიშნავია, რომ ამ აქციის ფარგლებში განვადება საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი ხდება. კერძოდ, პირობების თანახმად, შევსებული 10 განაცხადიდან ცხრა დამტკიცდება და განვადებით სარგებლობა უმრავლეს შემთხვევაში შესაძლებელი გახდება. ამისთვის მხოლოდ 150-ლარიანი შემოსავალია საკმარისი. აქციის ფარგლებში მომხმარებელს არ მოუწევს გაცემის საკომისიოს გადახდა და თანამონაწილეობაც არ მოითხოვება.

კომპანია „სმაილის“ მმართველი პარტნიორის **ტარიელ მაჭარაძის** განცხადებით, ახალი პროექტის ფარგლებში, კომპანია „სმაილი“ 100 მილიონი ლარის ღირებულების ტექნიკას ყველაზე ხელსაყრელი პირობებით გასცემს: „ყველა მომხმარებელმა, რომელსაც აინტერესებს წამყვანი ბრენდების — SAMSUNG, PANASONIC, HOTPOINT/ARISTON,

INDESIT-ის ტექნიკის შექენა და არ სურს დროის დაკარგვა ან ზედმეტი თანხის გადახდა, თბილისში, რუსთავსა და ბათუმში ქაჭკაჭაძის №31-ში „სმაილის“ ფილიალებს უნდა მიმართოს და მარტივად, ერთ წუთში უპროცენტო განვადებას მიიღებს. ასე რომ, ნებისმიერი შემოსავლის მქონე ადამიანს უკვე შესაძლებლობა აქვს, სასურველი ნივთი დაფიქრების გარეშე შეიძინოს, თუნდაც იმ მომენტისთვის ტექნიკის შესაძენად არანაირი თანხა გათვალისწინებული არ ჰქონდეს“.

თავის მხრივ, „ვითიბი“ ბანკიც მომხმარებელს უნიკალურ შესაძლებლობას სთავაზობს.

„ვითიბი“ ბანკის საცალო ბიზნესის განვითარების სამმართველოს უფროსი **გივი ვადაძე** კომენტარს: „ვითიბი“ მომხმარებელს განვადების უნიკალურ შესაძლებლობას სთავაზობს, რომელიც პირობების მაქსიმალური გამარტივების შედეგად, გაცილებით მეტი ადამიანისთვის გახდა ხელმისაწვდომი. აქციის ფარგლებში მომხმარებელს შეეძლება სასურველი ნივთი, ყოველგვარი დამატებითი ხარჯის გარეშე შეიძინოს, რადგან არც გაცემის საკომისიო და არც თანამონაწილეობა მოეთხოვება“.

რუსუდან შელია

ელენე სოფარია: „ეპროკავშირთან ასოციაციის ხელმოწერის გადაგორებით საფრთხე არ მთავრდება, პირიქით, ახალი პროცესი იწყება ნატო-ს სამიტის წინ!“

ენიმო კომანძია
599-95-33-16

ოკუპირებულ აფხაზეთში დაპირისპირება გრძელდება. ოპოზიცია, რაულ ხაჯიმბას მეთაურობით, ე.წ. პრეზიდენტ ანქვებთან მოლაპარაკების პირობებს ასახელებს — დიალოგი მხოლოდ იმ შემთხვევაში განახლდება, თუ ანქვები პოსტს დატოვებს. თუმცა მანამდე არაერთი სხვა მოთხოვნაც გაისმა: დე ფაქტო მთავრობისა და გენერალური პროკურორის გადაყენება და აფხაზეთის ორის რაიონის — გალისა და ტყვარჩელის გამგებლების მოხსნა.

პაატა ზაპარაიშვილი აცხადებს, მოვლენების ამ ხაზით განვითარება სულაც არ აწყობს რუსეთს, მამუკა არემიძის აზრით კი, გრძელვადიან პერსპექტივაში, ჩრდილოეთი მეზობელი ამ ბერკეტს საქართველოს იმიჯის შესახებ მომავალშიც შესანიშნავად გამოიყენებს: „ქრონოლოგიას რომ მივყევთ, პუტინის მრჩეველი აფხაზეთში იყო, როცა კონფლიქტი გამწვავდა. მისი იქ ყოფნის ძირითადი მიზეზი იმ ტრანშუმოლაპარაკება გახლდათ, რომელსაც რუსეთი აფხაზეთსა და ცხინვალს გადაურიცხავს. შესაბამისად, დღეს „ახალი მაიდნის“ მოწყობა რუსეთისთვის საკმაოდ ნამდვირია. კრემლი ჯერ დონეცკის პრობლემებში ვერ გარკვეულა ბოლომდე და ახლა სოხუმის დამატება ნამდვილად აღარ სურს. დღეს რუსეთი იმაზეა ორიენტირებული, ე.წ. პრეზიდენტი ანქვები დაიცვას. ისიც ნუ დაგვავინებდება, რომ ანქვებს ძალიან მინისტრები უჭერენ მხარს. აფხაზეთში კი თავდაცვის მინისტრი მერაბ ქიშმარია ერთად აღებულ ყველა ოპოზიციონერზე ძლიერი ფიგურაა. ამ კონფლიქტში ასე, სწორხაზოვნად, მარტო რუსეთის ინტერესები არ ჩანს. მომხდარი, ნაწილობრივ, ანქვების არასწორი ეკონომიკური პოლიტიკითაა განპირობებული და ამ ვითარებას, რა თქმა უნდა, ძალიან კარგად გამოიყენებს ოპოზიცია. უნდა აღვნიშნავთ, ანქვები პროაფხაზია, ხაჯიმბა კი პრორუსია, მაგრამ აფხაზეთის ხელისუფლებაში ხალხი არც პრორუსს გააჩერებს და არც პროქართველს, რადგან მათი ნომერპირველი ამოცანა საერთაშორისო სივრცეში დამოუკიდებელ ქვეყნად დამკვიდრე-

ბაა, ოღონდ რუსეთის ფულით. შესაბამისად, ამ კლანებს შორის დაპირისპირების საფუძველიც სწორედ ესაა — ძალაუფლების კენჭოვლა და ამ ვითარებას ვინ როგორ გამოიყენებს, მათ შორის რუსეთი, ასოციაციის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის წინ, ეს სხვა თემაა. ეს ის ბერკეტია, რითაც რუსეთი საქართველოზე ზეწოლა შეეცდება ევროკავშირთან ასოციაციაზე ხელმოწერის, ან უელსის სამიტის კონტექსტში. ასე რომ, არა მგონია, ხაჯიმბას რუსეთისგან პირდაპირი დირექტივა ჰქონდეს, მიუხედავად კრემლის პოლიტიკურ წრეებში მხარდაჭერისა. საპრეზიდენტო არჩევნებზე პუტინი მხარს მას ღიად უჭერდა, მაგრამ მაინც წააგო ბალაფთან. საკითხი ასე არ დგას — რუსეთს საქართველოზე ზეწოლა უნდოდა და ამიტომ მოაწყო ეს ამბები სოხუმში. ამ ვითარების გამოყენება მომავალში უფრო უკეთ შეიძლება. თავად აფხაზეთს კი ჩვენი ხელმოწერა ფეხებზე კიდია!“

კონკრეტულად 27 ივნისის ხელმოწერის წინ სოხუმში ვითარების გამწვავებას არც **ელენე სოფარია** ელის. „საქართველოს რეფორმების ასოციაციის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში მინისტრის ექსპლუატაციის მიზნით, რომ რუსეთი რეგიონში კონფლიქტურ კერებს „აგროვებს“, რომელთაც საჭიროების შემთხვევაში ამოქმედებს. ეს საჭიროება კი არა 27 ივნისს, არამედ ნატო-ს უელსის სამიტის წინ უფრო დადგება: „ზოგადად, ინფორმაციის წყარო ან შეზღუდულია, ან ტენდენციური, ამიტომ კატეგორიული დასკვნების გაკეთება ცოტა ძნელია. სოხუმში მიმდინარე პროცესი ხელოვნურად მართულია და ბუნებრივად განვითარებულიც, ამ შემთხვევაში, ერთი მხარეს არ გამოირჩევა. სამაგიეროდ, პრაქტიკულად გამორიცხვია ის, რომ რუსეთმა ეს დაძაბულობა სათავისოდ არ გამოიყენოს. ჩემი აზრით, რუსეთი რეგიონში მსგავს კერებს, ასე ვთქვათ, აგროვებს. ეს ეხება უკრაინას, მოლდოვას, საქართველოს და ამ კერებს საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენებს. ასოციაციის ხელშეკრულება ისეთ გარდასტვინებულ მომენტად არ მიმაჩნია, რომ რუსეთმა ეს მოვლენები ამ კონკრეტული თარიღისთვის მთავარი სამიზნე 27 ივნისი ვერ იქნება, ეს მხოლოდ გამწვავების ფაზის დასაწყისი შეიძლება იყოს, ამიტომ ძალიან ფხიზლად უნდა ვიყოთ არა მხოლოდ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე, არამედ მთელ რეგიონში განვითარებულ მოვლენებთან მიმართებაში. მოვლენების გამწვავებას ასოციაციის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის შემდეგ უფრო უნდა ველოდოთ. ამ ხელმოწერის გადაგორებით ეს საფრთხეები არ მთავრდება, პირიქით, იწყება ახალი პროცესი ნატო-ს სამიტის წინ!“

რუსეთის შიდა მხარე აფხაზეთის მოსახლეობისთვის რა ხდება აფხაზეთში და რა შეიცვლება ანქვების გადადგომით

ენიმო ლურსაბანაშვილი
593-51-52-04

„აფხაზეთში ვითარების დარეგულირება არავის ძალუძს“, „რეკლუცია აფხაზეთად“, „სოხუმმა თავისი ევრომაიდანის მოიხილა“... — მსგავსი სათაურებით ეხმინება რუსული მედია ოკუპირებულ აფხაზეთში მიმდინარე მოვლენებს. რა მოხდა 2014 წლის 27 მაისს სოხუმში? — ეს კითხვა, რუსულ საიტებზე ამ დღეებში ბევრჯერ დაისვა და როგორც უნდა გაგიკვირდეთ, ყურნალისტები მასზე პასუხის ძიებისას, ძირითადად, მშრალი „ნიუსებით“ შემოიფარგლნენ. ნაკლები ანალიტიკა, ნაკლები პოზიცია, ნაკლები პროპაგანდა... მიზეზი ალბათ თავად იმ მიზეზებში უნდა ვეძებოთ, რის გამოც აფხაზეთში არეულობა დაიწყო. „ახსნიპრესის“ ინფორმაციით 27 მაისს „სულის ქალაქად“ წოდებული სოხუმის ქუჩებში 10-20 ათასი ადამიანი გამოვიდა დე ფაქტო ხელისუფლების გადადგომის მოთხოვნით. ქრონოლოგიურად აღარ მოვეყვებით, როგორ აიღო მტურმით ოპოზიციამ ე.წ. პრეზიდენტის ადმინისტრაციისა და ტელევიზიის შენობები, როგორ გავრცელდა ინფორმაცია ანქვების გაქცევის შესახებ, მერე ანქვებმა ეს ინფორმაცია როგორ უარყო და ბრძანა, არსად გაპირებ ნასვლასო... ამაზე უკვე ბევრი ითქვა და ბევრიც დაიწერა. სამაგიეროდ, განსაკუთრებით რუსი პოლიტოლოგები იმაზე საუბარს ერიდებიან, არის თუ არა აფხაზეთში შექმნილი ვითარება მართალი. ერთ-ერთი რუსული ინფორმაციული მოკლე სტატიის სათაურმა — „სოხუმმა თავისი ევრომაიდანის მოიხილა“, ბევრი საერთაშორისო ექსპერტი დააფიქრა. არის თუ არა ეს რუსეთის მხრიდან ქვეცნობიერად აღიარება, რომ სოხუმში არეულობის უკანაც კრემლი დგას? ამ კითხვას პასუხს ისტორია გასცემს. დასავლელ ექსპერტებს კი დღეს მხოლოდ არგუმენტებით შეუძლიათ დაასაბუთონ, რომ არის. მთავარი არგუმენტი სარკაზმული ფრაზაა: ოკუპირებული აფხაზეთის ცაზე თოლიაც კი ვერ გადაიფარვს პუტინის ნებართვის გარეშე. კრემლში აცხადებენ, „აფხაზეთის სამხარეოლოში“ არ ვერცხვით, მაგრამ „მოსკოვის ცრემლებს“ დიდი ხანია აღარავის სჯერა. კრემლში იმასაც აცხადებენ, რაც არეულობა დაიწყო, არც ანქვებთან გეგონია კონტაქტი და არც მთავარ ოპოზიციონერ რაულ ხაჯიმბასთან, მაგრამ ამასაც ნაკლებად დაიჯერებს ვინმე, მით უმეტეს მაშინ, როცა „ფიცის გვანამს, ბოლო გვაკვირვებს“ — 28 მაისსვე, რუსეთის პრეზიდენტმა სოხუმში, ვითარების დასაშორების მიზნად, „მშვიდობის ორი მტრედი“ აფრინა — თავისი მრჩეველი ვლადისლავ სურკოვი და უშიშროების საბჭოს მდივანი რამზან ხაჯიმბა.

კრემლს ახლა რატომ დაჭირდა რუსეთის სოხუმში არეულობა? რამდენიმე ვერსიიდან, რომლებზეც საერთაშორისო ექსპერტების ნაწილი საუბრობს, ერთ-ერთი ისაა, რომ რუსეთს უკრაინის შემდეგ მადა გაეხსნა და აფხაზეთში „ყირიმული სცენარის“ გამოერებას აპირებს. ამ აზრს, სხვათა შორის, საქართველოშიც უზარებს რამდენიმე პოლიტოლოგი და ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენელი, თუმცა ოპონენტებს მიაჩნიათ, რომ ყირიმის სცენარის გამოერებას რუსეთი ოკუპირებულ აფხაზეთში სამართლებრივად ვერ შეძლებს და არც სჭირდება. თუ ასეა, რა სჭირდება კრემლს კონკრეტულად ამ ვითარებაში? საერთაშორისო ექსპერტები ჯერ კიდევ მაშინ, როცა რუსეთმა აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად გამოაცხადა, პროგნოზირებდნენ, რომ ეს ორი „სახელმწიფო“ რუსეთს მძიმე ტვირთად დაანებდნენ. მაშინ კრემლმა ოკუპირებული ტერიტორიების მკვიდრებს „ოქრის კომპეტი“ აუგო. 12 მილიარდიან დახმარებას, სოციალური პრობლემების მოგვარებას, „რესპუბლიკების“ აყვავებას და უზრუნველი ცხოვრების შექმნას დაპირდა. დაპირება დაპირებად, პრობლემები პრობლემებად დარჩა, განსაკუთრებით აფხაზეთში, სადაც ტურისტული სეზონიც კი ჩავარდა. არადა არ შეიცვალა მძიმე სოციალური ფონი... რუსეთს აფხაზეთში ახლა არეულობა არ აწყობს, — აცხადებენ უცხოელი პოლიტოლოგები. სამაგიეროდ, აწყობს, აფხაზეთის მკვიდრთა ყურადღებას, სოციალური პრობლემებიდან, შეუსრულებელი დაპირებებიდან, სხვა „პრობლემებზე“ გადაიტანოს. დახატოს სურათი, თითქოს, ყველაფერი, რაც „ვერ“ გაკეთდა აფხაზეთში, ანქვების არასწორი პოლიტიკის, კორუფციის, გაუტარებელი რეფორმების ბრალია. იმ ანქვებისა, რომელსაც ოპოზიციის ერთ-ერთი ლიდერის, რაულ ხაჯიმბას ხელით მოიშორებს. ვინ არიან ანქვები და ხაჯიმბა და რა შეიცვლება ოკუპირებულ აფხაზეთში ერთი „პრეზიდენტის“ მეორეთი შეცვლით? ანქვებსაც და ხაჯიმბასაც „პუტინის კაცების“ იარაღები დიდი ხანია აქვთ. იურისტის ანქვები 1994-2000 წლებში მოსკოვში ცხოვრობდა და ბიზნესიც ჰქონდა. იურიდიული განათლება რუსეთში მიიღო რაულ ხაჯიმბამ. ვლადისლავ არძინბას ავადმყოფობის დროს, მთავრობის მეთაურის დე ფაქტო შემსრულებელიც გახლდათ და ამ პერიოდში რუსეთის მრავალ პოლიტიკურ ლიდერს ხვდებოდა, მათ შორის იგორ ივანოვსაც. პოლიტიკური აქტიურობის პერიოდში ნინაღ-მდეგი იყო საქართველოსთან რაიმე სახის გაერთიანების და 2004 წლის მაისში მკვეთრად უარყო საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის წინადადება ფედერაციის შესახებ. ამ ფონზე, გასაკვირი არაა, რომ 2004 წელსაც, „საპრეზიდენტო“ არჩევნებში, პუტინი მას აქტიურად უჭერდა მხარს და ლამის მის წინასწარჩენო კამპანიაშიც იყო ჩართული. ანქვებთან შერკინების დროსაც წერდა უცხოური მედია, რომ კრემლი ფსონს ხაჯიმბაზე დებდა. „რაული

პუტინის ფავორიტიაო, ამბობდნენ, მაგრამ იმასაც არ უარყოფდნენ, რომ არც ანქვების მიმართ იყო ცუდად განწყობილი ოფიციალური მოსკოვი. ითქვა ისიც, რომ სინამდვილეში, განწყობა არაფერ შუაშია — ერთი და მეორეც რუსული უშიშროების მიერაა „დავერბოვებული“ და სხვა გზა არ ექნებათ, მაინც იმას მოიმოქმედებენ, რასაც პუტინი დაავალბსო. ამ ფონზე, ისიც დაუფერებელია, რომ ანქვები და ხაჯიმბა რეალურად დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. „პუტინის მართონებები“ ახლაც იმ მიმართულებით მიდის, საითაც რუსეთის პრეზიდენტი ნაიყვანს. ასე რომ, არც ანქვებია „დამოუკიდებელი აფხაზეთისთვის“ გულდათუთული და არც ხაჯიმბას უდევს ყური აფხაზი ხალხის მაჯისცემას, ორივე კრემლის ძუძუთი ნაკვები ლეკ-ია და ანქვების ნასვლის შემდეგ, აფხაზეთში რეალურად არაფერი შეიცვლება. სამაგიეროდ, კრემლი კიდევ ერთხელ მიაღწევს მიზანს — მიძიმე პირობებში მყოფ აფხაზეთის მოსახლეობას ცოტა ხნით დააშორებინებს, კიდევ ერთხელ შეაყრის თვალბეში ნაცარს, კიდევ ერთხელ დააჯერებს, რომ მთავარი მტერი, ამჯერად უკვე უფარვისი ხელისუფლებისა და ანქვების სახით, მოიშორეს და კიდევ ერთხელ გამოკვებას ფუჭი იმედით, რომ მზიან, საქართველოსგან მოწყვეტილი, ოკუპირებულ აფხაზეთში მალე ყველაფერი კარგად იქნება. P.S. „კომსომოლსკაია პრავდას“ (kp.ru) ვებგვერდზე, თვალს მოგჭრით დღის კითხვა: „ოპოზიციამ განაცხადა, რომ მმართველობას ხელში იღებს. როგორ ფიქრობთ, რა ხდება დღეს აფხაზეთში?“ პასუხები განსხვავებულია. ბევრს მიაჩნია, რომ ყირიმის სცენარი მეორდება, თუმცა მათ ოპონენტები პასუხობენ, რომ განსხვავება დიდია — აფხაზეთი რუსეთის ფედერაციის შემადგენლობაში არ შედის, „დამოუკიდებელი სახელმწიფოა“ და სამართლებრივად ეს არ მოხერხდება. ისეთ კომენტარებსაც ნავაწყობს, სადაც ვარაუდობენ, რომ აფხაზეთს ქართველებისა და საქართველოს ნოსტალგია აქვთ (!).

აბაჭი წყალქვეშ სისტემის აქნებ

დუბაიში წყალქვეშა სასტუმროს აშენებას პოლონური კომპანია Deep Ocean Technology გეგმავს. როგორც ფირმის წარმომადგენლები ირწმუნებიან, ამბიციური პროექტი „სამოთხე წყალში“ შეძლებულ ტურისტებს მიიზიდავს მთელი მსოფლიოდან. არსებული გეგმის მიხედვით, წყალქვეშა სასტუმროს დისკოს ფორმა ექნება, რომელთაგან ერთი ზღვის ფსკერზე იქნება, ხოლო დანარჩენი ნაწილები იმორავებს წყალში და დროგამოშვებით, ფსკერზეც ჩაეშვება. ოტელში, ძირითადად, ლუქსის ნომრები იქნება, მის ბინადრებს კი სპარსეთის ყურის წყალქვეშა სამყაროს სილამაზით ტკობა შეეძლება. აღსანიშნავია, რომ სასტუმრო კომპანია Drydocks World-ის ტექნოლოგიების გამოყენებით აშენდება, რომელიც წყალქვეშა ნომრებს აგებს. დუბაის მთავრობა ჯერ კიდევ 2006 წელს აპირებდა წყალქვეშა სასტუმროს მშენებლობას, სამთავრობო და კერძო კომპანიები საამისოდ 300 მილიონი დოლარის გამოყოფას გეგმავდნენ, მაგრამ მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ძვირფასი ოტელი, ჯერჯერობით, კვლავ პროექტის დონეზე რჩება.

ვიაგრა შოკოლადში ძვირად დაუჯდა

ნიუ იორკელი შოკოლად „ბუმში“ ვიაგრას ურევდა და ისე ყიდდა. ამ სასიკვდილო ნარევს თაღლითი ტონუსის მოსამატებელ საკვებ დანამატად ასაღებდა. როგორც გამოძიებამ დაადგინა ბიზნესმენმა და კომპანია Yoi Jin Sei-ის მფლობელმა ტიბორ ლისკამ რამდენიმე თვის განმავლობაში კლიენტებს ამერიკიდან, რუსეთიდან, შვეიცარიიდან, იაპონიიდან, არგენტინიდან და კიდევ რამდენიმე ქვეყნიდან ვიაგრათი გაჯერებული შოკოლადის 200 ათასი ყუთი მისალა. რეკლამაში ლისკა მიუთითებდა, რომ შოკოლადი აღმოსავლურ სამკურნალო მცენარეებს შეიცავდა, სინამდვილეში კი, მასში სილდენაფილი — პოტენციის მოსამატებელი პრეპარატი (ანუ ვიაგრა) იყო გარეული. ამერიკაში ეს პრეპარატი მხოლოდ რეცეპტით იყიდება, რადგან შეიძლება სერიოზული გვერდითი მოვლენები გამოიწვიოს. ბიზნესმენს ბრალი თაღლითობაში დასდეს, 250 ათასი დოლარის ჯარიმა დააკისრეს და 20 წლით თავისუფლების აღკვეთა ელის.

სივრუსის დეტექტორი შორ მანძილზეც მუშაობს

როგორც ჩანს, ადამიანებს სულ უფრო ნაკლები შანსი აქვთ საკუთარი შიდა სამყარო გაასაიდუმლოონ. ებრაელმა მეცნიერებმა ახალი სივრუსის დეტექტორი შექმნეს, რომელიც შორ მანძილზეც მუშაობს ისე, თანამოსაუბრე შეიძლება ვერც კი მიხვდეს, რომ ამონებენ. აქამდე არსებული ყველა პოლიგრაფი იმას ეფუძნება, რომ, როცა ადამიანი ცრუობს, იოფლება, მაგრამ ამის შესამჩნევად, სხეულს უამრავი გადამცემი უნდა მიამაგროთ, გამოცდილი ცრუპეტელა კი საკუთარ ორგანიზმს ადვილად აკონტროლებს. იერუსალიმის უნივერსიტეტის სწავლულებმა ყურადღება მიაქციეს იმ ფაქტს, რომ არხები, რომლებიც ჩვენს საოფლე ვირკვლებს კანთან აკავშირებს, ფორმით ბოთლის საცობს მოგვაგონებს. აღმოჩნდა, რომ ამ საცობისმაგვარ ანტენას მეცნიერები უკვე დიდი ხანია იყენებენ ძალიან მაღალი სიხშირის ელექტრომაგნიტური ტალღების მისაღებად. ჰოდა, ებრაელი სწავლულებიც გვთავაზობენ, ადამიანის სხეული პრაქტიკულად უვნებელი ტალღებით დავასხივოთ, რომელიც აირეკლება და შედეგად, შეგვიძლია ვიმსჯელოთ, რამდენად სავსეა ოფლისგამომყოფი არხები. შესაბამისად კი დავადგენთ, იცრუა თუ არა ადამიანი. ასეთი მაღალხარისხიანი გამოსხივების გენერატორები საკმაოდ კომპაქტურია და პრაქტიკაშიც მარტივად გამოიყენება — ის შეუმჩნევლად უნდა განათავსოთ ნებისმიერ შენობაში.

გარდაცვლიდა საკუთარ დაკრძალვაზე დაგვიანა

კანადის პროვინცია ალბერტაში, სამუშაო ადგილას მოულოდნელად გარდაცვლიდა დენის ჰემილტონმა ვერ ჩაასწრო საკუთარ დაკრძალვას. მიზეზი ის იყო, რომ კუბო მიცვალებულით ავიარებისთანავე მოხსნეს, თვითმფრინავში მგზავრების ბარგისთვის ადგილი რომ გაეთავისუფლებინათ. ჰემილტონის გვამი აღმოსავლეთ კანადაში, ნიუფაუნდლენდში უნდა გადაეტანათ, მაგრამ, როგორც ავიაკომპანია „ეარ კანადას“ წარმომადგენელი აცხადებს, მიცვალებულის დროულად „მგზავრობა“ მხოლოდ ავიარების დაგვიანების გამო ვერ მოხერხდა.

წამალი სკრინინგის წინააღმდეგ

ბიოტექნოლოგიური კომპანიის სწავლულებმა უნიკალური პრეპარატი შექმნეს, რომელიც პაციენტებს ხვრინვისგან იხსნის. მკვლევარები ამტკიცებენ, რომ ამ აშლილობის სიმპტომების სიხშირე ერთი აბის მიღებითაც კი შემცირდება. როგორც ცნობილია, ადამიანი ამ უსიამოვნო ხმებს იმის გამო გამოსცემს, რომ ზედა სასუნთქი გზების შევიწროება ხდება კუნთების ბუნებრივი მოდუნების გამო. ეს კი სუნთქვას ართულებს და სისხლში ჟანგბადს ამცირებს. ახალი პრეპარატი კოდური სახელწოდებით BGC20-0166, თავისი არსით ორი, ადრე შექმნილი წამლის შერწყმაა. მისი მოქმედების პრინციპი ასეთია: პრეპარატი თავის ტვინის გარკვეულ ცენტრებში ცვლის სიგნალის გადაცემას, რომელიც მუსკულატურისა და სასუნთქი გზების ტონუსზე პასუხისმგებელი. ექსპერიმენტი 39 პაციენტზე ჩატარდა. მოხალისეებს, რომელთაც პრეპარატის დიდ დოზას აძლევდნენ, ხვრინვის სიმპტომები საშუალოდ 40%-ით შემცირდა.

Appraisal.ile

შპს „აპრაისალი“ გთავაზობთ,

უკრაინი და მოქრაინი ქონების შეფასებას

ალექსანდრა უარსელაძე
მისამართი: ნუსუბიძის №16ა
ტელ.: (5)99 22 98 33
ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

ტელეკომპანია „თრიალეთი“

რეკლამა „თრიალეთზე“
დაგვიკავშირდით

032 239 38 23
599 25 13 31

www.trialeti.ge
trialeti@trialeti.ge

თბილისი:
ნუცუბიძის ქ. N12/1

ვერსია

მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
UDC(უაკ)070.48.32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი
მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
მმართველი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
რუსუდან შელია, ანი ბუმიტაიშვილი.
სტილისტი: ნინო ებანოძე
დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
ტელ: 2942399

დაცულია საავტორო უფლებები.
 რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება.
 სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.

ISSN 1987-8699

დასვის პოლიცია მოხმარებელს სთავაზობს ავტომობილების GPS-GPRS მონიტორინგს

125

დასვის პოლიცია

GPS-ის სისტემა მანქანის მფლობელს აძლევს საშუალებას, ცოცხალ – LIVE-რეჟიმში განსაზღვროს სატრანსპორტო საშუალების ადგილმდებარეობა, აკონტროლოს გადაადგილების ტრაექტორია და მართოს სატრანსპორტო საშუალებების მარშრუტები და გრაფიკები. უწყვეტ რეჟიმში და ყველაზე ოპერატიულად მიიღოს ინფორმაცია სახლიდან, ოფისიდან გაუსვლელად ინტერნეტის საშუალებით.

GPS-ის მომხმარებელს შეუძლია:

- მანქანის ადგილმდებარეობის, სიჩქარის, გავლილი ტრაექტორიის, მოძრაობის დროის, ძრავის მდგომარეობის (ჩართული/გამორთული) LIVE მონიტორინგი;
- გავლილი მარშრუტის ისტორიის დათვალიერება დღის, თვის, მოძრაობისა და დროის მიხედვით;
- განვლილ პერიოდში მაქსიმალური სიჩქარისა და მანძილის დაფიქსირება;
- სტატისტიკის ამოღება;
- მანქანის დაძვრა-გაჩერების ისტორიის ნახვა;
- სანავის კონტროლი;
- საკონტროლო ფუნქციების ოპტიმიზაცია.

GPS-GPRS სისტემის გამოყენებით დაზოგავთ დროსა და თანხას, რაც მნიშვნელოვანია თქვენი ბიზნესისთვის.

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით დაცვის პოლიციის საინფორმაციო სამსახურს 125 (ზარი უფასოა).

SECURITY POLICE 125
 SECURITY POLICE 125

www.125.ge

125
დასვის პოლიცია
SECURITY POLICE

იცხოვრეთ მშვიდად

დაზოგავთ ნელინაღვი 300 ლარი

ბინა – 60 ლარი ბინას + აბარაჟი = **135** ლარი
 აბარაჟი – 100 ლარი

დასვის პოლიციის მიერ დასული სააბარაჟო ზონებია:

წყნეთში, ბათანიაში, ქოჯოროში, საბურთალოსი, შინდისში, ტაბახმელაში, ოქროყინაში, ნავიხში, ბოჯოროში, ბაქარიაში, კვარიათში, ურკში, ბონიოში, სარფში, ნაგახარში, ვისაქშიაში, ქოჯოროში, ბულაჩაურში, არაბისნიკისა და ნითელსოვლაში.

www.125.ge

SECURITY POLICE 125
 SECURITY POLICE 125

125
დასვის პოლიცია
SECURITY POLICE

იცხოვრეთ მშვიდად

დაიცავით თქვენი ქონება თანამედროვე დასვითი სისტემებით

დასვის პოლიცია თქვენს საქმიანობას მაღალი კლასის სატრანსპორტო საშუალებებით ახორციელებს. დაქვემდებარება და რეგულირება მოქალაქეთა უსაფრთხოებას მოქალაქეული რეაგირების 60 წილით უზრუნველყოფს.